

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

KETVIRTADIENIS – THURSDAY, SPALIO – OCTOBER 6, 2016 • Vol. CVII Nr. 119 Kaina 1.50 dol.

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 10-05-16

ŠIAME NUMERYJE:

Po Suvalkiją
pasižvalgįus – 8 psl.

L. Stepanauskas apie gyvenimą
„anapus sienos“ – 12 psl.

DRAUGAS
Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

Prezidentė ragina nelikti valstybės kūrimo nuošalėje

Išankstinio balsavimo galimybe pasinaudojusi Prezidentė sakė norinti permairų, kurios prisidėtų prie gerovės augimo šalyje.

Roberto Dačkaus (LR Prezidento kanceliarija) nuotr.

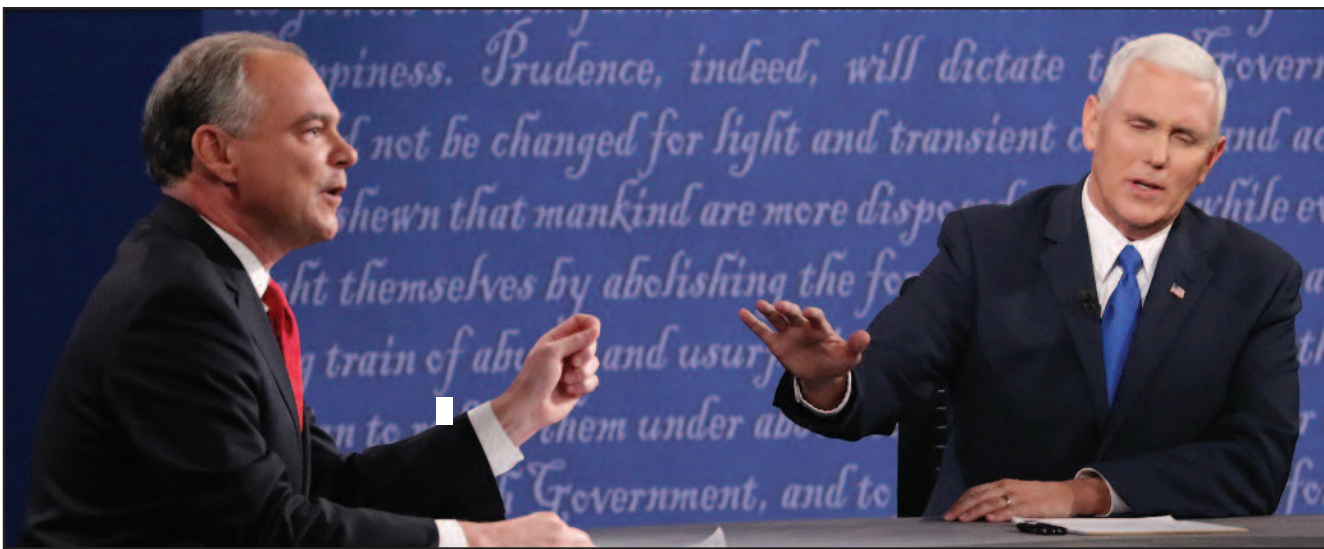
Prezidentė Dalia Grybauskaitė trečiadienį balsavo Seimo rinkimuose. Išankstinio balsavimo galimybe pasinaudojusi Prezidentė žurnalistams Vilniaus miesto savivaldybėje teigė, kad tokiu žingsniu norėjo piliečius paskatinti ateiti prie balsadėžių. Valstybės vadovė paragino visus balsuoti atskirai.

„Rinkimai – tai Lietuvos galimybė nuspręsti, kaip gyvensime ateinančius ketverius metus. Kiekvienas bal-

sas – labai svarbus, todėl likti valstybės kūrimo nuošalėje tikrai negalima. Kviečiu visus balsavimo teisę turinčius žmones ateiti į rinkimus ir nuspręsti, kam patiksime savo ateitį. Niekas kitas už mus to nepadarys“, – sakė Prezidentė.

D. Grybauskaitė teigia balsavusi už permairas, kurios šalį vestų prie stabilaus gerovės augimo. „Norėčiau, kad visiems būtų ne vis vien, kas valdys mūsų valstybę“, – kalbėjo šalies vadovė.

– 2 psl.

Kandidatai į JAV viceprezidento postą Tim Kaine (k.) ir Mike Pence susitiko vieninteliuose kandidatų į šį postą debatuose.

EPA-ELTA nuotr.

TV debatuose susirėmė kandidatai į JAV viceprezidentus

Kandidatai į JAV viceprezidento postą Tim Kaine ir Mike Pence antradienį susitiko vieninteliuose kandidatų į šį postą debatuose. Jau pačioje debatų pradžioje jie susikirto dėl savo vadovų reputacijos, patirties ir politikos.

Nors demokratas T. Kaine ir respublikonas M. Pence ir kalbėjo apie savo tinkamumą užimti viceprezidento postą, vis dėlto daugiausia dėmesio jie skyrė kaudamiesi už savo atstovaujamus kandidatus į prezidentus.

Virginijos valstijos senatorius T. Kaine vadino save labai patyrusiu politiku vietas, valstijos ir nacionaliniu mastu ir sakė, kad būtų Hillary Clinton „dešinioji ranka“. Pačią Demokratų partijos kandidatę į prezidentus jis apibūdino kaip patikimą ir neabejotinai pajėgią atlikti šalies vadovo pareigas.

„Mus mirtinai baugina mintis, kad Donald Trump gali tapti šalies vadovu“, – sakė T. Kaine.

– 3 psl.

Gerbkite moteris: jos nuskina dangiškas rožes ir įpina jas į žemišką gyvenimą – Friedrich Schiller

Rinkimai 2016: Nestovėkim po medžiu

VITALIUS ZAIKAUSKAS

Vis mažiau laiko lieka iki 2016 metų Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų. Jau ne vienus matėme, dar ne vienus matysime. Galėtume įsivaizduoti kiekvienus rinkimus vis kita spalva – rodos, dar tokių margų nėra buvę.

Ir ko čia nebuvo! Kiekvienas kandidatas stengėsi labiau už kitus ryškiau sublizgėti, šituo savo blizgesiu apakinti galimą rinkėją. Rinkiminiai šūkiai – vieni tokie imantrūs, kad ne iškart galima juos ir įveikti, kiti priverčia susigūžti, nuo trečių imti nuoširdžiai kvatoti arba bent į kumštį kikenti. Štai vienas kandidatas pareiškė, kad visiems Vilniaus Lazdynų gyvenamojo mikrorajono gyventojams duos po naują butą. Na, gal būtų galima tokių su tikrove nieko bendro neturintį pažadą nuleisti negirdomis, jeigu jo autorius būtų „neapsiplunksnavęs vaikėzas“, tačiau kai jį sako daug metų politikoje esantis pilietis, brandaus amžiaus, didingo stoto vyriškis – telieka prunkstelti.

Galima būtų keistų pažadukų sąrašą tęsti ir tęsti – jis būtų ne toks jau ir trumpas.

Netrumpesnis sąrašas ir tų, nuo kurių rinkiminės agitacijos smaginasi internautai. Kai kuriems kandidatams neprošal būtų sugrįžti į antrą mokyklos klasę ir išmokti rašyti „ačiū“ – nes štai Švietimo ir mokslo ministrės A. Pitrėnienės buklete rinkėjams iš anksto dėkojama „ačiū“. Tas pats politikas, lazdyniečiams už dyką žadėjęs butus, visą Vilnių, vos ne kiekvieną tiltą papuošė didžiuliais rekla-

minkiais skydais, prisipažindamas, jog jis bus „rįžtingas“...

Na, o jeigu dar pasižvalgius po kandidatų anketas – taip pat ne koks vaizdas susidarytų. Žurnalistai beveik kasdien išaiškina nutylėjimų, melo, netgi apgaulės. Ir ne vien nuslėptus nesumokėtus mokesčius, teistumus, interesų konfliktus. Man pačiam teko bendrauti su kandidatu, kuris yra užgrobęs Jungtinės Karalystės lietuvių „Facebook“ paskyrą, prieš pusantrų metų pašalintas iš šios Bendruomenės valdybos ir ne už kokią smulkmeną, bet už antivalstybinę veiklą. Jo paskyroje gausu pačių vulgariausių šalies Prezidentės, ministrų karika-

tūrų, peržengiančių bet kokias civilizuoto bendravimo ribas, o jis pats, kaip liudininkai pasakoja, nesivaržo viešai po Londoną vaikštinėti prisise-gęs švarko atlape Georgijaus juostelę – pagarbos Rusijos prezidentui V. Putinui ir Krymo okupaciją pateisinanti simbolį. Be to, jis – aktyvus antlietuviškų interneto svetainių dalyvis ir komentuotojas. Tačiau veržte veržiasi į Seimą, garsiai rėkia žinąs apie išei-vijos problemas ir, jeigu būtų išrinktas, imtųsi juos globoti.

Visa laimė, kad viešuose debatuose po jo pasisakymų salė imdavo juoktis, parodydama, jog nė už ką ne-siduos kvailinama.

Gera – gana juokauti. Iš tiesų, šie rinkimai – svarbus mūsų politinio gyvenimo etapas. Koks bus mūsų šalies gyvenimas artimiausius ketverius metus – mūsų pačių reikalas. Būtų galima išspręsti itin svarbių problemų. Deja, stebint tai, kas vyksta likus vos porai dienų iki rinkimų, kaip vangiai registruojasi rinkimams išieivija, rodos, sprendimus teks atidėti iki kitų rinkimų, kurie turėtų vykti 2020-aisiais. Išieivijos abejingumas registruojantis rinkimams greičiausiai neleis spręsti ir dvigubos pilietybės klausimo, nes, kaip rodo išankstinės apklausos, rinkimus laimės tie, kuriems tai nėra svarbu ar netgi neįdomu.

Tačiau mes dar turime laiko susimti ir neatidėlioti problemų sprendimo dar ketveriems metams. Argi mes galime sau leisti abejingai stovėti po medžiu ir iš toliau stebėti, kaip mūsų problemas kažkas kitas kreipia išieivijai nepalankiomis kryptimis, sprendžia jas taip, kaip mes visiškai nenorėtume. Negi mes norime matyti valdžioje žmones, kurie neverti būti Seime, negi mes norime, kad įstatymus, reguliuojančius mūsų gyvenimus, kurtų tie, kuriems mes nesvarbūs, nors ir žada mums pieno upes su meduolių krantais?

Prezidentė po balsavimo: aš – už permainas.

R. Dačkaus nuotr.

Prezidentė ragina nelikti valstybės kūrimo nuošalėje

Atkelta iš 1 psl.

Nors neatskleidė, už ką balsavo, D. Grybauskaitė teigė norinti permainų, kurios prisidėtų prie gerovės augimo šalyje.

„Aš – už permainas ir kad jos vestų prie stabilaus gerovės augimo“, – teigė Prezidentė, pridūrusi, kad apsispręsti, už ką balsuoti, jai nebuvo sunku.

Iš naujo Seimo D. Grybauskaitė teigė besitikinti darbų valstybei, o ne asmeniniams interesams.

Išankstinis balsavimas visose šalies savivaldybėse ir Lietuvos atstovybėse užsienyje vyksta trečiądienį ir ketvirtadienį. Pirmasis Seimo rinkimų turas – sekmadienį, spalio 9 dieną. Balsavimo teisę turi apie 2,5 mln. Lietuvos piliečių.

ELTA

Remkime Draugo fondą

Nuo 1992 metų Draugo fondas padeda išlaikyti mūsų lietuvišką, katalikišką „Draugo“ laikraštį.

Prisiminkite Draugo fondą savo testamente. Keletas stambesnių palikimų užtikrins „Draugo“ laikraščio gyvavimą daugelį metų!

Draugo fondas
4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629 • tel: 773-585-9500

www.draugofondas.org

DRAUGAS

(USPS-161000)
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by the Lithuanian Catholic Press Society,
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.
Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284
Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$150.00.

GARBĖS PRENUMERATA **\$250.00**
JAV – metams **\$150.00** • 1/2 metų **\$80.00** • 3 mėn. **\$57.00**
Pirma klase: kasdien – **\$340.00** • visos savaitės **\$240.00**
Kanadoje (USD): – metams **\$390.00** • 1/2 metų **\$210.00** • 3 mėn. **\$110.00**
Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams **\$615.00** • 1/2 metų **\$315.00**
į Lietuvą reguliariu paštu – metams **\$120.00** • 1/2 metų **\$66.00**

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA
JAV – metams **\$95.00** • 1/2 metų **\$70.00** • 3 mėn. **\$48.00**
Kanadoje (USD) – metams **\$150.00** • 1/2 metų **\$120.00** • 3 mėn. **\$75.00**

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis: oro paštu – metams **\$220.00** • 1/2 metų **\$120.00**
į Lietuvą reguliariu paštu – metams **\$70.00**

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuojame.
„Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

Vyriausioji redaktorė –
Ramunė Lapas
vyr.redaktore@gmail.com

Techninis redaktorius –
Jonas Kuprys

Korektorė –
Dalia Sokienė

Administracija –
skelbimai@draugas.org
administracija@draugas.org

Reklama – Audronė Kižytė,
audreykizys@gmail.com, 630-805-1404

Už skelbimų turinį ir kalbą neatsakome.
Nepanaudotų straipsnių nesaugojame.

Prarastosios kartos

Nepriklausomybės akto signatarė Rasa Juknevičienė juokais mano kartos moteris, kurios nevairuoja automobilio, yra pavadinusi prarastąją kartą. Ji spėjo išokti į Nepriklausomybės traukinį ir netgi tapti Lietuvos parlamento nare. O kiek šimtų tūkstančių išėjo nežinodami, nebetikėdami, kad Lietuva bus laisva, o tuo labiau – neįkvėpė laisvės oro. Ir mes, dar gyvi pokario vaikai, praradome labai daug, ne tik galimybę turėti ir vairuoti savo automobilį. Beje, dėl automobilio: jų tiesiog nebūdavo, norėdamas įsigyti „paskutinį technikos žodį“ – nuo italų nukopijuotą „Žiguliuką“ (rusų pervadintą į „Ladą“), turėjai profsąjungos organizacijoje metų metus stovėti eilėje; bet pirmiausia tam „žiguliukui“ įsigyti reikėjo turėti santaupų, o jų iš tarnautojo, kolūkiečio ar darbininko algos susidėti negalėjai, todėl reikėjo mokėti „kombinuoti“ – rasti kokį nors suk tą būdą praturtėti. Pvz., įsidarbinti mėsos kombinate ir, kiaulienos nugarinės gabalus užsidėjus ant pliko kūno ties juosmeniu, po drabužiais, mokėti pranešti pro vartuose stovinčius kontrolierius; o praeiti galėjai tik juos „patepęs“. Tokia mėsa buvo garsusis „deficitas“, jos parduotuvėje nebūdavo (mėsos vitrinose gulėdavo tik karvių kojos, na, gal dar kiaulių plaučiai su inkstais, o kartais ir galvos, bet ne visada; iš jų virdavome šaltieną). Parsinęšęs namo deficitinę mėsą mėsos kombinato darbininkas pardavinėjo kaimynams, draugams ir giminėms. Arba galėjai dirbti benzino kolonėlėje ir nuo kiekvieno kliento (dažniausiai tai būdavo valdiškos mašinos) „sutaupyti“ kokį litrą. O! tai buvo pelninga vietelė. Mūsų kaimynė kaime net liežuviu sučepsėdavo iš malonumo, kai pasakodavo, kad dukra gavo gerą darbą „benzokolonkėj“, – gali labai daug sukombinuoti (lietuviškai tariant, pavogti) ir iš karto namą pasistatyti.

Dar „geras darbas“ buvo sandėlininko. Viena apsucri lenkė, „sesuo šeimininkė“ turistinėje bazėje, sakydavo: „Geriau mažas sandėlys, negu didelis atlyginimas“ (rusiškai šis pasakymas skambėdavo beveik poetiškai: „Lučše malenkij sklad, čem bolšoj oklad“). Panašiai kalba buvę sovietinių lagerių kaliniai – kas gaudavo darbą sandėlyje, būdavo išgelbėtas – pavogęs kokį daiktą galėjo išmainyti į papildomą duonos gabalą, be to, galėjo padėti savo viršininkui-prižiūrėtojui vogti, ir tas atsilygindamas irgi ką nors materialaus numesdavo arba leisdavo pasiimti. Kai dabar į mitingą prie Seimo žmogelis atsineša lozungą: „Seimūnai – vagys, vagių – valstybė“, – tai iš ten, iš praeities, nes jis nesupranta, kad gali būti kitaip. Tuo labiau kad ir dabar vis išlenda koks „darbietis“ ar Druskininkų meras, o pagaliau netgi naujosios Lietuvos produktas – liberalas, kuris sukombinuoja ką nors sau ar savo partijai.

Kaip suskaičiuoti moralinę žalą?

Baltijos valstybės – Lietuva, Latvija ir Estija sutarė Sovietų Sąjungos (teisingiau – Sovietų Rusijos) okupacijos žalą skaičiuoti kartu. Bet galima suskaičiuoti apčiuopiamą žalą – nužudytus žmones, atimtą nuosavybę, sunaikintus ūkius, bet kaip suskaičiuoti moralinę, etinę žalą, pvz., kad buvo iškreipti mūsų įpročiai ir sunaikinti moraliniai postulatai, grįsti krikščioniškosiomis vertybėmis – nevok, nemeluok ir kt. Na, kas paskaičiuos nuostolius to žmogaus, kuris nemokėjo vogti ir nesusikūrė sau tokios gerovės, kokią susikūrė vogęs ir kombinavęs kaimynas ar giminė? Štai rinkdama medžiagą apie Šiaurės Lietuvos partizanus, bendravau su partizanų vado Andriaus Žemaičio-Radvilos seserimi Laima. Jau nekalbant apie tai, kad ji, tuomet gimnazistė, daugelį metų buvo persekiojama sovietinio saugumo ir negalėjo gauti išsilavinimo (jos išsvajotus chemijos mokslus baigė sūnus), bet ir nuėjusi dirbti į metalo gamyklą už savo labai sunkų, nemoterišką, bet sąžiningą darbą gaudavo grašius, ir štai kodėl. Kiti „patepdavo“ moteriškę, kuri priimdavo ir įvertindavo pagamintas detales, ir jiems būdavo užrašomas di-

Atitaisymas

Rugsėjo 27 d. „Drauge“ skelbtame A. V. Škiudaitės straipsnyje „Mąstymai netekus didžiojo Žydo, kuris buvo mūsų“ klaidingai nurodytas a. a. Leonido Donskio skelbto paskutinio interviu šaltinis. Turi būti „Savaitraštis Kaunui“. Autorė atsiprašo.

Okupacijos moralinė žala, arba prarastosios kartos

AUDRONĖ V. ŠKIUDAITĖ

desnis išdarbis. Sužinojusi, kad Laima iš dėdės Amerikoje gavo siuntinį su tuo metu madingo krempleno medžiaga, jos viršininkė žydė tiesiai šviesiai pasakė: „Mano duktė svajoja apie baltą krempleno kostiumėlį, duok man tą medžiagą, ir gyvensi kaip inkstas taukuose“. Laima atsakė: „Aš taip negaliu...“ Ir toliau gyveno kaip visi sąžiningieji, – vos galą su galu sudurdama, nes vyras sirgo, ir šeimą su dviem vaikais teko išlaikyti pačiai. Jos pusbrolis, įstojęs į komunistų partiją ir tapęs kolūkio pirmininku, atvažiavęs į miestą pas ją į svečius neuždavo, mat per biednai gyveno. Taip ir sakydavo – ką ten su ubage. Bendrauti su biednais ir dar iš banditų šeimos sovietų valdžios žmogui buvo žemas lygis.

Nėra ko stebėtis, kad mes vis dar neatsitiesiame. Mūsų ne tik moraliniai, bet ir ekonominiai pamatai yra statyti ant blogo grunto. Šiaurės Lietuvoje yra toks verslininkas Vilius Kaikaris. Verslininkui priklauso įmonės nuo Joniškio iki Švenčionių – taigi per visą Lietuvą – elevatoriai, transporto bendrovės, tūkstančiai hektarų žemės, pieno perdirbimo kombinas, paukštynas, kasybos įmonė ir kt. Pirmieji stambūs pirkiniai įsigyti nepriklausomos Lietuvos pradžioje, po 1990-ųjų. Kyla klausimas, iš kur tuomet žmogus galėjo turėti tiek pinigų, jeigu sovietijoje nebuvo privačios nuosavybės? Tuo labiau kad ir verslininkas jaunas – jam dar nėra 50-ies. Tuo metu, kai Rusija iš Ukrainos atplėšė Krymą, ir Lietuva palaikė Vakarų sankcijas Rusijai, V. Kaikaris neištvėrė ir viešai supykęs drėbė, kad blogietė yra Lietuvos valdžia, ne Putinas, kuris uždraudė įvežti lietuvišką žemės ūkio produkciją. Kurgi ne, nes dalis jo turto susieta su Rusija – jis eksportuoja žemės ūkio produktus ir Rusijoje turi nusipirkęs 20 tūkst. derlingos žemės Kalugos srityje, ją ten dirba. Nepriklausomybės pradžioje jaunasis verslininkas prekiaavo rusišku metalu, o kas anais laikais priėjo prie rusiškų žaliavų (tokių ne vienas, sakoma net, kad visas mūsų stam-

būsį verslas nuo to prasidėjo), savo būsimą verslą surišo su Rusija ir tapo priklausomas nuo Rusijos. O rusai moka ekonominius dalykus išnaudoti politikoje, – pabandyk pasakyti ką nors prieš Rusiją, ir tavo produkcijos nebepirks. Kita vertus, yra tekę skaityti žurnalistinių tyrimą, kad Kaikaris ir mokesčių valstybei moka ne pagal įstatymą. Štai vienais metais jo sumokėta 100 tūkst., kitais – 400 tūkst. litų, o apyvarta buvo – 30–60 milijonų litų. Ir didelė dalis turto, žinoma, yra registruota ne jo, o artimųjų vardu. Bet tos apylinkės žmonės jį myli (bent jau taip sako viešai), vardią jo gerus darbus – kad remia kultūrą, žmonėms suteikia darbą, nėra pasipūtęs, nevažinėja į medžioklę, nes neturi laiko, daug dirba. Beje, žada finansuoti vienos Joniškio rajono parapijos – Kriukų – bažnyčią, kurią prieš gal 15 metų nugriovė vėtra. Taigi verslininko simpatikų dar padaugės. Nėra abejonės, kad tai gabus verslininkas. Sako, ir JAV žymiųjų politikų Kennedy protėvis tur-tus susikrovė iš alkoholio kontrabandos „sausosio įstatymo“ Amerikoje metu. Bet nuo tų laikų praėjo jau šimtas metų. Taigi po šimto metų gal ir mes ne tik kitaip galvosime, bet ir kitaip darysime. O šiandien belieka skaičiuoti nuostolius, kiek mums Rusija skolinga. Tik vargu ar kada nors didžioji kaimynė juos atlygins. Tuo labiau nematerialius.

Nebūkime pasyvūs istorijos stebėtojai

Praėjusį sekmadienį bažnyčiose buvo skaitomas Lietuvos vyskupų laiškas – kreipimasis į tikinčiuosius prieš Seimo rinkimus spalio 9 d. (žr. „Draugas“, spalio 4 d. laidą). Jame sakoma: „Lietuvai reikia žmonių, kurie nepuola į pesimizmą ir nemano, kad ateitį lemia vien praeities nepasisekimai. Lietuvai reikia žmonių, galinčių tęsti laisvės kovotojų darbą – valstybės, kurioje visiems gera gyventi, kūrimą. Kandidatų sąrašuose ieškokime būtent tokių žmonių, o radę – balsuokime už juos, kad, išrinkti į Seimą, mums atstovautų. Būkime ne pasyvūs istorijos stebėtojai, bet jos aktyvūs dalyviai, suvokiantys, kad pagarba pamatinėms moralinėms vertybėms yra būtina sąlyga norint gyventi krašte, kurio taip troško laisvos Lietuvos kūrėjai“.

O, kad visi tai išgirstų.

Susirėmė kandidatai į JAV viceprezidentus

Atkelta iš 1 psl.

„Negaliu suprasti, kaip gubernatorius M. Pence gali ginti visus įžeidinėjantį, savanaudišką, save virš kitų iškeliantį D. Trump“, – kalbėjo T. Kaine. Kiekvienu pasisakymu jis vertė M. Pence ginti milijardierių respublikonų kandidatus į prezidentus.

Nesutrikdomas Indianos valstijos gubernatorius ir krikščioniškų pažiūrų konservatorius M. Pence ramiai atsikirtinėjo.

„Jums geriau žinoti apie įžeidimais varomą rinkimų kampaniją“, – sakė jis, atkreipdamas dėmesį į nenuilstamą H. Clinton kritiką D. Trump atžvilgiu ir į tai, kad ji pusę konkurento šalininkų yra pavadinusi apgailėtinais.

„Matome ištisas pasaulio dalis, ypač Artimuosius Rytus, kur situacija tampa nebevaldoma. Šiandienė padėtis Sirijoje yra rezultatas silpnos užsienio politikos, kurią H. Clinton šiai prezidento administracijai padėjo vykdyti ir kurti“, – teigė M. Pence.

Abu kandidatai į viceprezidentus, kurie, jų atstovaujamam pretendentui lapkričio 8 d. laimėjus rinkimus, būtų pirmieji eilėje užimti prezidento postą, siekė įtikinti neapsisprendusius rinkėjus, kad jų atstovaujamas kandidatas yra vertas atsidurti Baltuosiuose rūmuose.

Paskutinės viešosios nuomonės apklausos rodo, kad po praėjusią savaitę D. Trump ištikusių mokesčių ir elgesio su moterimis skandalų H. Clinton šiuo metu pirmauja.

Tim Kaine (k.) ir Mike Pence.

EPA-ELTA nuotr.

ELTA

RYTYS

Rytys – rytinis, iš rytų pučiantis vėjas. Puslapis „Rytys“ pristato JAV lietuvių naujienas iš rytų pakrantės valstijų.

Redaktorė Vaida Lowell • El. paštas: draugas.east.coast@gmail.com

„Lietuvėlė“ žengia septintą žingsnį

ONUTĖ STUČKIENĖ

Rugsėjis, atkeliavęs į Centrinio New Jersey lietuvių šeimas, pakvietė mokinius ir mažuosius vaikučius į lituanistinės mokyklos „Lietuvėlė“ žinių ir mokslo šventę.

Rugsėjo 10 dieną gražiai pasipuošę, su gėlėmis rankose, visi atskubėjo į „Lietuvėlę“. Kai kuriems šis rugsėjis bus jau septintas, o kai kuriems – dar tik pirmas. Mokykla pasipuošė ateities žinių traukinuku, bei nuostabiu saulėgražu lauku. Tėveliams susėdus salėje, sugužėjo mokiniai. Vyriausieji aštuntokai vedė būsimuosius pirmokus, o kitų klasių mokinukai atvedė darželinukus. Visi susėdo pirmose eilėse, prasidėjo šventė.

„Lietuvėlės“ vadovė Auksė Motto visus pasveikino ir palinkėjo sėkmingos ir prasmingos pažinimo kelionės. Tėveliams ji palinkėjo kantrybės ir užsispyrimo vežioti savo vaikus kiekvieną šeštadienį bei kartu su vaikais išgyventi džiugias mokyklos akimirkas. Po sveikinimo visi atsistojo ir sugiedojė Lietuvos himną.

Sveikinimo žodį tarė Lietuvos generalinis konsulas New Yorke Julius Pranevičius. Jis palinkėjo sėkmingų mokslo metų, stiprinti ir puoselėti lietuvių, padėkoti visus ištraukti į Lietuvos gyvenimą ir parodyti didesnę aktyvumą.

Mokyklos mokytojos: Onutė Stučkienė, Onytė Žukauskienė, Rita Clemens, Reda Sešėlgienė, Rasa Lukošienė, Rasa Ardys susirinkusiems palinkėjo sėkmingų mokslo metų. O mūsų JAV LB apylinkės pirmininkė Rasa Miliūtė, linkėjo geros kelionės į žinių šalį ir įteikė mokyklėlei piniginę paramą.

Tėvų komiteto pirmininkė pasidžiaugė, kad tiek daug vaikučių susirinko ir linkėjo visiems išmokyti skaityti ir rašyti lietuviškai.

Po visų sveikinimų buvo pakviesti pirmokai. Lietuvos generalinis konsulas Julius Pranevičius

Rugsėjo 10 dieną tėveliai, vaikučiai ir mokytojai atskubėjo į „Lietuvėlės“ mokslo metų pradžios šventę. Pirmoje eilėje v. sėdi konsulas Julius Pranevičius, šalia (d.) – mokyklos vadovė Auksė Motto.

jiems įteikė Lietuvos pirmokų pasus ir atminimo dovanėles. Koks pasididžiavimas švietė pirmokų akyse, gavus pirmokų pasus!

Mokyklos vadovė padėkojo šokėjams Petrui, Amelijai, Elenutei ir Vėjui puikiai pasirodžiusiems tautinių šokių šventėje Baltimorėje šią vasarą. Mokinių mamytėms buvo įteiktos padėkos – atvirukai su tautodailininkės Odetos Bražėnienės karpiniiais.

Po daugybės sveikinimų ir linkėjimų visi buvo pakviesti į kelionę traukinuku po Lietuvą. Pasi-skirstę į grupes visi ėmėsi darbų. Vieniems teko paruošti plakata apie Vilnių, kitiems – apie Lietuvos kaimą, tretiesiems – apie Lietuvos mišką, o ketvurtiesiems – apie Baltijos jūrą. Vieni karpė, kiti dėliojo, tretieji kli-javo.

Buvo gražu žiūrėti, kaip vaikai, tėčiai ir mamos

kartu dirbo. Atlikę užduotis jie skubėjo į salės priekį pristatyti savo darbus apie Lietuvą. Žiūrovai pritarė plojimais ir daina. Linksmi nuskambėjus Lietuvos pristatymui visi susikabino traukinuku ir pradėjo šokti.

Mokytoja Onytė Žukauskienė pamokė šokio – žaidimo „Pasišokim šokimą“. Po to visi susirinko prie stalo su šventiniu tortu ir sudainavo mokyklėlei „Lietuvėlė“ dainelę „Su gimimo diena“. Su mokslo metų pradžia, mielos mergaitės ir brangūs berniukai! Su mokslo metų pradžia, mamytės ir tėveliai!

Dėkojame visiems svečiams, atėjusiems į šventę ir mus taip gražiai palaikiusiems. Tikimės, kad šiandien mūsų juntama lietuviška dvasia išsities ir neišblės ilgai, kad mūsų vaikai, esantys taip toli nuo Lietuvos, užaugs ją mylėdami, ir kad mokykla taps neatsiejama jų gyvenimo dalimi.

Mokyklos vadovė Auksė Motto ir konsulas Julius Pranevičius su būsimomis pirmokėmis Elenute Biržys ir Luka Marcinkevičiute.

Mokytojai susirinkusiems linkėjo sėkmingų mokslo metų. Viduryje – konsulas Julius Pranevičius, šalia jo (ketvirta iš d.) „Lietuvėlės“ vadovė Auksė Motto, antra iš d. – JAV LB Centrinio New Jersey apylinkės pirmininkė Rasa Miliūtė.

Šarūno Stančiausko nuotraukos

Skaitykite „Draugą“ greičiau! www.draugas.org

Prie „Saulėtas krantas“ lituanistinės mokyklos mokytojų būrio šiemet prisijungė dvi pedagogės. Iš k.: mokytojos Aldona Haensel, Loreta Rodgers ir mokyklos vadovė Ingrida Bridikytė-Lomberg.

Mokyklos vadovės Ingridos Bridikytės-Lomberg pastangomis mokyklą pasiekė tautiniai kostiumai. „Saulėtas krantas“ lituanistinės mokyklos archyvo nuotr.

„Saulėto kranto“ lituanistinė mokykla auga ir plečiasi

LAURA AGAFONOVIE

Naujuosius mokslo metus rugsėjo 10 dieną Floridos lituanistinė mokykla „Saulėtas krantas“ pradėjo atsinaujinusi, džiaugdamasi padidėjusiu mokytojų bei mokinių būriu. Prie mokytojų būrio prisijungė dvi nuostabios profesionalios pedagogės. Tai – lietuvių kalbos mokytoja Aldona Haensel, prieš daugelį metų baigusi Maironio lituanistinę mokyklą Brooklyne, New Yorko valstijoje (turinti anglų kalbos pedagogikos magistro laipsnį), ir Loreta Rodgers – koncertmeisterė, renginių organizatorė bei ilgametė muzikos mokytoja.

Mokinių taip pat sparčiai daugėja, tad šiais metais įkurta nauja – ketvirtoji klasė. Mokykloje bus dėstoma lietuvių kalba, istorija, tradicijos, papročiai, kultūra, muzika ir lietuvių liaudies šokiai. Tautos pažinimo pamokas dėstys mokytojas Raymond Balsys, Lietuvos istorijos – Laima Lileika-Shea.

Nenuilstančios mokyklos vadovės Ingridos Bridikytės-Lomberg pastangų ir nuoseklaus darbo dėka šią vasarą mokyklą pasiekė lietuvių liaudies instrumentų bei tautinių kostiumų siuntos. Biblioteką gausiai papildė lietuviškos knygos, buvo sukurtas naujas mokyklos internetinis puslapis – www.sauletaskrantas.org.

Be rėmėjų pagalbos visa tai nebūtų įvykę, tad mokyklos bendruomenė už paramą nuoširdžiai dėkoja LR Švietimo ir mokslo ministerijai, JAV organizacijoms – Lietuvių Fondui, Kazickų šeimos fondui bei visiems, prisidedantiems prie mokyklos gerovės kūrimo.

Pirmąją mokslo metų dieną mokiniai tradiciškai dovanojo gėles mokytojoms.

Vaivos Vėbraitės lituanistinėje mokykloje prasidėjo nauji mokslo metai

MEDA PIEČYTĖ

Rugsėjo 17-oji šiemet buvo ypatinga New Haven, Connecticuto valstijos, lietuviams. Tiek vaikai, tiek tėveliai turiningai praleido šeštadienio rytą Vaivos Vėbraitės lituanistinėje mokyklėlėje. Mokslo metus pradėjome ištis veiksmingai – jau pirmąją susitikimo dieną kibome į darbus ir stengėmės kalbėti tik lietuviškai! Skirtingų amžiaus grupių klasių draugai negalėjo nustoti šnekučiuotis – po vasaros taip nuoširdžiai ilgėjosi vienas kito.

Sveikinimo žodį tarė mokyklos vedėja Agnė D’Orso ir JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto valdybos pirmininkė Sigita Šimkuvienė. Moterys džiaugėsi, matydamos tiek daug sugrįžusių mokinių ir žadėjo visiems įspūdžių bei naujovių kupinus metus. Tėvams bei mokiniams prisistatė ir naujoji lituanistinės mokyklos mokytoja – stažuotoja Meda Piečytė.

Naujų dainų vaikams buvo paruošusi šaunioji muzikos mo-

Vaivos Vėbraitės lituanistinės mokyklos mokinių laukia įspūdžių bei naujovių kupini nauji mokslo metai. Antros eilės viduryje (penkta iš k.) – JAV LB Krašto valdybos pirmininkė Sigita Šimkuvienė, šalia (šešta iš k.) – mokyklos vedėja Agnė D’Orso.

Vaivos Vėbraitės lituanistinės mokyklos archyvo nuotr.

kytoja Zita Rossi. Ji jau keletą metų iš eilės moko jaunuolius groti pianinu, akordeonu, elektriniais vargonėliais. Mokyklėlėje vaikai moko si ir dainuoti. Ne paslaptis, jog muzika – geriausias poilsis nuo knygų.

Šiemet mokykloje numatyta daug pasikeitimų, bet jos paskir-

tis nesikeičia. Visų bendras tikslas – išmokyti jaunąją kartą kalbėti, rašyti ir skaityti lietuviškai, supažindinti su Lietuvos istorija bei geografija, išmokyti papročių, šokių, dainų.

Šiais metais mokyklą planuoja lankyti 15 mokinių. Jų amžius svyruoja nuo 2 metų iki 13 metų.

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė **Aušra Jasaitytė-Petry** • 8830 Magnolia Court • Orland Park, IL 60462 • El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

Lietuviškosios skautybės fondas

V.S BIRUTĖ BANAITIENĖ

Lietuviškosios skautybės fondas (LSF), tuometinio tarybos pirmininko v.s. Antano Saulaičio ir v.s. Vytauto Skrinisko pastangomis įsteigtas 1975 m. liepos 10 d. Fondo kapitalas – neliečiamas. LSF reikalus tvarkyti pakviestas v.s. Česlovas Kiliulis, vėliau tapęs valdybos pirmininku ir sėkmingai Fondui vadovavęs arti dvidešimtmečio. LSF tikslas – kaupti lėšas ir remti lietuvių skautų veiklą. Kasmet šalpai paskirstomos tik gautos palūkanos. Lėšų skirstymą prižiūri Tarybos pirmija, kuri pradėjo Fondą su 10 000 dolerių įnašu. Fondo lėšos kaupiamos iš aukų, palikimų bei kitais būdais (dažniausiai Česlovo Kiliulio pastangomis suorganizuotais). Jo rūpesčiu daug metų pardavinėtos vokų lipdės, kurios buvo sukurtos dail. V. K. Jonyno, P. Lapės, A. Tamošaičio, Špakevičiaus ir R. Viesulo paminėti šv. Kazimiero, krikščionybės, skautijos sukaktis. Šias bei kitas prekes parduodant, sandėliuojant talkino Šimėnas ir A. Danasas. Vien per pirmąjį dešimtmetį Fondo nejudinamas kapitalas pasiekė 122 735 dolerių. Per tuos daugiau nei 40 metų Lietuvių skautų sąjungai (LSS) paskirtos visos metinės palūkanos – 426 064 dolerių.

LSF yra LSS padalinys. Jo išdas kasmet tikrinamas JAV federalinės valdžios ir LSS revizijos komisijos. Fondą tvarko valdyba, kurią sudaro trys LSS nariai, paskirti Tarybos pirmijos, Seserijos, Brolijos ir Akademinio skautų sąjūdžio. Pradžioje, septintajame/aštuntajame dešimtmetyje, šiek tiek valdybai aukas rinkti padėjo Fondo atstovai JAV miestuose bei šalyse, kur veikė lietuviai skautai – Europoje, Australijoje, Pietų Amerikoje. Aukus galima nurašyti nuo JAV federalinių pajamų mokesčių.

Pirmoji valdyba sudaryta 1975 m., Bostone: v.s. Česlovas Kiliulis – pirmininkas, v.s. dr. Jurgis Gimbutas – vicepirmininkas, v.s. Florantina Kurgonienė – vicepirmininkė, v.s. fil. Kostas Nenortas – išdinin-

Dabartinė LSF vadija.

v.s. Birutės Banaitienės nuotr.

kas, s. Saulė Šatienė – sekretorė. Po kelių mėnesių valdybon įsijungė ps. fil. Julius Špakevičius ir ps. fil. Dalia Zikienė, kuri aukotojų pavardes, jų aukas perkėlė į kompiuterį, o Špakevičius rūpinosi spaudinių ruošą. Jis taip pat sukūrė Fondo ženklą. Česlovui Kiliuliui pasitraukus, LSF aštuoniolika metų vadavo v.s. fil. Petras Molis. Valdybose taip pat reikėsi v.s. Mykolas Banevičius, s. Elena Černienė. Petruui Molui 2009 m. mirus, dabartinę Fondo valdybą sudaro: pirmininkė – v.s. Birutė Banaitienė, v.s. Romas Jakubauskas – išdininkas, v.s. fil. Gintas Taoras, s. Romas Juozelskis, v.s. fil. Danutė Marcinkevičiūtė, s.

Asta Norvaišienė ir s. fil. Julius Špakevičius – nariai.

O kas yra tie paramos gavėjai? Štai jie: vadovų lavinimas, skautijos archyvas, skautiškieji leidiniai, stovyklų ruošą, vadovų suvažiavimai, rajonų skautiška veikla. Ji labai susilpnėtų, jei tos paramos negautų. Fondas taip pat rėmė (kol ten veikė) lietuvių skautus Didžiojoje Britanijoje, Vokietijoje ir Pietų Amerikoje.

LSF visados laukia aukų, palikimų. Aukoti galima ne tik savo vardu, bet įvairiomis progomis įrašant giminių ar draugų vardus, neužmirštant ir mirusiųjų, ypač skautavusių.

Majos kampelis

Sesė Maja buriuoja Romuvos stovyklos ežere.

Majos Chiapettos nuotr.

Toronto lietuvių skautų stovykla – Romuva

Šią vasarą skridau į Kanadą, ieškodama vėl progos stovyklauti Romuvoje. Mano pareigos šioje stovykloje – laužavedė, padėjau ir sporto renginiuose.

Man, laužavedei, pradžioje buvo truputį sunku, nes kai kurios mūsų dainos Čikagoje skiriasi nuo Kanados skautų dainų. Bet buvo gan lengva išmokti dainų žodžius.

Sunkiausias dalykas Romuvoje – buvo labai sausa, todėl buvo draudžiama degti laužus. Mes radome išeitį – per vieną bendrą laužą naudojome propano dujas ir sukūrėme netikrą laužą. Romuvoje laužų ir dainavimo metu būna girdėti akordeono muzika. To Rake mes neturime. Man tai buvo nauja, labai linksma ir nuotaikinga.

Kai nebuvo užsiėmusi laužų planavimu ir vedimu padėjau broliui Ado-

Sesė Maja Chiapetta kartu su jūrų skautais Romuvos stovykloje.

mui ir serei Renatai organizuoti sporto užsiėmimus. Kiekvieną dieną visos skiltys sportavo – mankštinosi ir užsidirbo specialybių. Man buvo labai gera, nes turėjau progą padirbėti su visais, buvo smagu bėgioti ir žaisti su vaikais.

Laisvu laiku Romuvoje nueidavau prie nuostabaus ežero, kur turėjau progos buriuoti. Palyginus Romuvos ežerą Fox Lake su Rako Lake Eden, ma-

tyti, kad Romuvos ežeras yra didesnis. Buvo labai smagu ten praleisti laiką buriuojant. Jūrų skautų vadovai planuoja jūrų skautų 100 metų jubiliejų 2022 metais, kad visi jūrų skautai galėtų susirinkti Romuvoje ir paburiuoti gražiam ežere.

Ačiū Toronto skautams, kad priėmė mane. Buvo smagi savaitė. Tikiu, kad pasimatysime 2018 m. tautinėje stovykloje Rake.

PO DIEVO SPARNU

Banglenčių sportas – mėgstamas užsiėmimas.

Nick vaikystėje.

Internetinių šaltinių nuotraukos

Nick Vujicic – žmogus, paliudijęs viltį Lietuvai

RENATA ŽIŪKAITĖ

Rugsėjo 30 d. Lietuvoje lankėsi pasaulyje gerai žinomas žmogus, lektorius Nick Vujicic. Šis 33 metų serbų kilmės australas, gimęs be rankų ir be kojų, atnešė vilties gūšį. Savo gyvenimo liudijimu šis unikalus žmogus atvyko paskatinti Lietuvą keltis iš depresijos, savižudybių, alkoholizmo liūno.

Australijoje gimęs, tačiau šiuo metu Californijoje gyvenantis vyras, patyręs daug gyvenimo iššūkių, šiandien pasaulyje yra tikėjimo ir vilties vėliavnešys. Gydytojų, aplinkos nurašytam berniukui buvo prognozuojama liūdna ateitis – gyvenimas be galūnių įkalins jį tarp keturių sienų, jis niekada neturės nei šeimos, nei darbo, o baisiausia – jis bus našta savo tėvams. Mokykloje berniukas dažnai jautėsi atstumtas, nepripažintas, vos ne kasdien girdėdavo patyčias, kad yra apsigimėlis ir ateivis iš kosmoso. Tik begalinė tėvų meilė išgelbėjo jį nuo savižudybės, kai jam buvo 10 metų. Tada Nick buvo nusprendęs tiesiog pasiskandinti vonioje ir viską užbaigti.

Šiandien šio žmogaus gyvenimas yra radikaliai pasikeitęs. Žymusis australas baigė net du universitetus, sukūrė šeimą, kartu su žmona augina du sveikus vaikus, o laisvalaikiu plaukioja banglente, šokinėja su parašiotu, žaidžia golfą, piešia, nardo ir džiaugiasi kiekviena diena. Šį australą drąsiai galima vadinti žmogumi fenomenu. Jaunas vyras išmoko dviem kairės pėdos pirštais rašyti, valytis dantis, skustis, šukuotis, kalbėti telefonu, rašyti kompiuteriu. 2009 m. jis pasirodė filme „Drugelių cirkas“. Šis žmogus šiandien kaip lektorius keliauja po pasaulį ir tūkstantines žmonių minias skatina priimti gyvenimo iššūkius, pamatyti save kaip nuostabų Dievo kūrinį, nepaisant gyvenimo išbandymų nenukabinti nosies ir eiti pirmyn. Jam tenka kalbėti įvairiausioms žmonių auditorijoms: moksleiviams, neįgaliesiems, socialiai pažeistiems žmonėms ar pasaulio galingiesiems. Nick yra išleidęs net 8 knygas, kurių viena – „Gyvenimas be ribų“ jau pasirodė ir lietuviškai. Jis yra įkūręs labdaros organizaciją „Gyvenimas be galūnių“.

Savo knygoje „Gyvenimas be ribų“ Nick rašo: „Dažnai manęs to paties klausia: ‘Nick, kaip gali būti toks laimingas?’ Tikriausiai turite savų sunkumų, todėl iškart atsakysiu. Atradau laimę, kai suvokiau, jog esu tobulas Nick Vujicic, kad ir kiek trūkumų turėčiau. Esu Dievo kūrinys, sukurtas pagal Jo man numatytą planą. Tačiau nesakau, kad nebūtų galima ko nors pataisyti. Visada stengiuosi būti geresnis, kad galėčiau geriau tarnauti Jam ir pasauliui!“

Dievas per šio mažo žmogučio gyvenimą yra padaręs didelių stebuklų: mokyklose liaudavosi patyčios, daugybė jaunuolių rasdavo atspirties tašką savo gyvenimo prasmės ieškojimuose, neįgalieji suprasedavo, kad negalia nėra paskata gyventi užsidiarius ir nuolat pykti ant gyvenimo, kaliniai atrasdavo šviesos plyšelį savo pasaulio ribotumuose, o žmonės, mąstę apie savižudybę, pajusdavo vėl troškimą gyventi. Pats Nick yra daug kartų liudijęs, kad vilties gyventi jis semiasi pirmiausia iš tikėjimo Dievu. Interviu Lietuvos žurnalistams Nick sakė, kad be ti-

Nick Vujicic: „Nesvarbu, kokios būtų aplinkybės, kol gyvenate, turite įnešti savo indėlį.“

kėjimo Dievu jo čia nebūtų. Tikėjimas Dangumi suteikė jam galios. Reikia tikslo, dėl kurio gyventume. Sakoma, kad negyveni visaverčio gyvenimo tol, kol nerandi už ką galėtum numirti.

Nick nėra nieko brangesnio už Dievą ir Jo besąlygišką meilę. Jo tėvelis serga vėžiu, bet jis neturi mirties baimės, nes turi viltį Dievuje. Nors Nick neturi rankų ir kojų, tačiau jo siela yra laisva nuo baimės. „Aš netikiu pozityvumu. Kai susiduri su labai sunkia situacija, tokia kaip vėžys, alkoholizmas, negali būti pozityvus, – kalbėjo Nick. – Mūsų pačių jėgos ir intelektas yra riboti.“

Rugsėjo 30 d. Kauno „Žalgirio“ arenoje kalbėdamas susirinkusiai tūkstantinei miniai Nick kvietė lietuvius susivienyti, atrasti savyje solidarumo bei dėkingumo jausmus: „Turite pasirinkimą – pykti dėl to, ko neturime, arba būti dėkingi už tai, ką turime. Būkite dėkingi už tai, ką turite. Taip pat perkelkite savo dėmesio centrą nuo savęs į kitą. Kai pabandote būti kieno nors draugu, atsiranda tikslo pojūtis“.

Jis sakė, kad melsis už mūsų šalį ir atvyks dar kartą su visa savo šeima padėti kovoti prieš patyčias mokykloje.

Nick žinia palietė daugelio žmonių širdis, žmonių akyse matėsi ašaros. Jo liudijimas suteikė jėgų priimti gyvenimo kryžius ir juos apkabinti. Iš šio žmogaus spinduliuojantis dieviškas džiaugsmas kvietė gyvenimo pilkumoje kreipti žvilgsnį į Dangų ir atsigręžti į kitus, kurie kenčia visai šalia mūsų. Nick žvilgsnyje

kiekvienas galėjo atrasti begalinę savo vertę Dievo akyse. Jo žvilgsniu buvo sustiprinti ir apkabinti neįgaliukai, jų mamos, pasimetęs jaunimas, gyvenimo prasmę praradę verslo magnatai.

„Kaip Dievo vaikai, esate gražūs ir brangūs, verti daugiau negu viso pasaulio deimantai. Jūs ir aš puikiai tinkame būti tokie, kokiems mums skirta būti! Tačiau visada reikėtų išsikelti tikslą – tapti vis geresniems ir turėti didelių svajonių. Einant tuo keliu reikia prisitaikyti, nes gyvenimas ne visada rožinis, tačiau gyventi visada verta. Ir nesvarbu, kokios būtų aplinkybės, kol gyvenate, turite įnešti savo indėlį“, – rašo savo knygoje Nick.

Nick Vujicic su savo šeima.

Žvilgsnis į Marijampolę – iš arčiau

DANUTĖ PETRAUSKAITĖ

Pasižvalgyti po Suvalkiją norėjo si abiem – ir man, klaipėdiečiai, ir Vincentui Juozilaičiui, po ilgo gyvenimo Amerikoje nesenai sugrįžusiam į Kauną. Diena kelionei pasitaikė graži – nelijo. Vincento automobilis palengva riedėjo lygiais Sūduvos keliais. Pro langą besigėrint besibai giančios vasaros vaizdais, mintys sukosi apie šį išskirtinį Lietuvos regioną, nuo seno garsėjusį derlingomis žemėmis, darbščiais, taupiais ir talentingais žmonėmis. Kodėl jis tapo toks dosnus? Kas lėmė jo klestėjimą? Atsakymų ieškoti teko istorinių žinių nuotrupose. Prisiminiau, kad dėka geografinių ir istorinių ypatumų šiame krašte anksčiausiai buvo panaikinta baudžiava, įvykdytos žemės reformos, suteiktos gyventojams didesnes asmens laisvės, geresnes ekonomines ir kultūrinės sąlygas. Padariau išvadą, kad būtent todėl Suvalkijoje susiformavo lietuvių inteligentija, kilo tautinis sąjūdis ir mintyse ėmiau skaičiuoti iškiliasias asmenybes, užaugusias ir subrendusias šiame krašte – valstybinės nepriklausomybės šauklius (Jonas Basanavičius, Vincas Kudirka, Kazys Grinius), iškilus poetus bei rašytojus (Vincas Mykolaitis-Putinas, Salomė-

Karpinių meistrė Ona Surdokienė (d.) ir Danutė Petrauskaitė prie Magdalenos Stankūnienės paveikslų.

ja Neris, Antanas Vaičiulaitis, Anzelmas Matutis), muzikus (tradicinių kanklių puoselėtojas Pranas Puskunigis, chorvedžiai bei pedagogai Kostas Gurevičius, Juozas Kamaitis, Juozas Kreivėnas, kompozitoriai Stasys Šimkus, Darius Lapinskas, Justinas Bašinskas, dainininkė Violeta Urmanavičiūtė-Urmana), dailininkus (Vytautas Kazimieras Jonynas, Viktoras Petravičius, Vytautas Cipliauskas, Magdalena Stankūnienė) bei daugelį

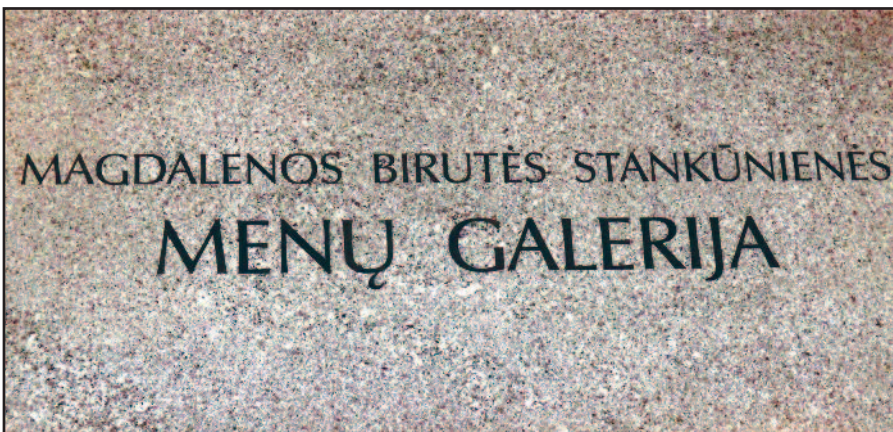
kitų žymių žmonių, garsinusių bei garsinančių Lietuvos vardą pasaulyje. Taip pat prisiminiau, kad suvalkiečiai buvo vieni iš pirmųjų emigrantų, XIX a. antroje pusėje atkeliavusių į Jungtines Amerikos Valstijas. Ieškant laisvės bei sotesnio gyvenimo, jų gretos nuolat augo, ypač Antrojo pasaulinio karo pabaigoje, artėjant šali šiaubiančiai Raudonajai armijai.

Kai įvažiuojame į Marijampolę, sunku buvo patikėti, kad tai tas pats sovietiniais metais Kapsuku pavadintas miestas (mat iš šio krašto buvo kilę ir Lietuvos komunistų partijos įkūrėjas Vincas Mickevičius-Kapsukas), atrodęs pilkai ir skurdokai, kaip ir dauguma kitų Lietuvos gyvenviečių. Mus pasitiko įvairiaspalviai gėlynai, rekonstruotas parkas, restauruoti ir naujai pastatyti namai, išpuodingas skulptoriaus Kęstučio Balčiūno paminklas „Tautai ir kalbai“, skirtas tūkstantmečio Lietuvos Sūduvai. Šiems darbams atlikti reikėjo ne vienerių metų, bet marijampoliečiams tai nebuvo sudėtinga. Jau Sąjūdžio metais jie vieni pirmųjų pradėjo vaduotis iš sąstingio. Galvojant apie tuos laikus, pirmiausia prisiminiau kunigą Gracijų Sakalauską – Česlovo Sasnausko choro vadovą, kuris devintojo dešimtmečio pabaigoje Marijampolėje pradėjo rengti sakralinės muzikos festivalius, o bendradarbiaudamas su Lietuvos kompozitorių sąjunga – ir lapkričio sinoikijas Vilniuje. G. Sakalausko dėka po ilgų draudimo dešimtmečių pirmą kartą Lietuvoje suskambo ne tik Juozo Naujalio, Česlovo Sasnausko, Felikso Bajoro religiniai kūriniai, bet ir išeivijos kompozitoriaus Vlodo Jakubėno kantata „De profundis“. Ir tai yra tik vienas marijampoliečių kultūrinio atgimimo pavyzdys. Kitas – tautodailininkus vienijantis klubas „Mūza“, įsisteigęs 1986 m. (vadovė – Ona Surdokienė). Jo tikslas – propaguoti liaudies meną ir tęsti Suvalkijai būdingas kultūrinės tradicijas. Netrukus ėmė burtis ir kiti klubai, draugijos, teatrai, chorai. Tavo akivaizdu, kad susiformavo aktyvi marijampoliečių bendruomenė, kuriai reikėjo platesnių kultūrinių erdvių. Todėl tuoj po Nepriklausomybės paskelbimo, 1991 m. įsikūrė Marijampolės kultūros centras. Vienas mūsų kelionės tikslų ir buvo jį apžiūrėti, juo labiau kad spauda skelbė, jog 2006 m. šis centras buvo pripažintas geriausiu aukščiausios kategorijos kultūros centru Lietuvoje.

Nesitikėjome pamatyti tokį didelį ir gražų pastatą, nes kultūros namų vardas siejosi su sovietinių laikų architektūra. O pasirodė, kad Marijam-

polės kultūros centro architektai – Gražina Janulytė-Bernotienė, Guoda Zykuviene ir Loreta Bulakienė – parengė modernų projektą, kurio sumanymas – daigafunkcinio sudėtingo statinio, vieno iš miesto centrinės dalies dominančių, daigiakalbystė. Ir 2005 m. šis projektas buvo sėkmingai įgyvendintas. Tuo įsitikinome tik praverę centro duris ir patekę į erdvį vestibulį. Netrukus mus pasitiko vyriausioji specialistė etnokultūrai bei parodų organizatorė ir karpinių meistrė Ona Surdokienė, aprodžiusi pagrindines pastato patalpas. Jos, kaip ir buvo numčiusios projekto autorės, atlieka daigafunkcinį vaidmenį – tai lyg miesto aikštė po stogu, kurioje vyksta miesto valdymo, kultūros, verslo, švietimo ir pramoginių renginių organizavimas. Čia įsikūrę renginių koordinatoriai ir mėgėjų meno kolektyvų vadovai, pakankamai erdvi švietimui bei laisvalaikiui skirta zona, čia posėdžiauja savivaldybės Taryba, veikia Marijampolės dailės mokykla, Jaunimo darbo centras, Santuokų rūmai, jau minėtas klubas „Mūza“, tačiau didžiausiu traukos objektu yra tapusi 722 vietų žiūrovų salė, kurioje vyksta išvysti ir vietinės, ir iš toliau atvykusias scenos žvaigždės. Itin svarbią vietą Marijampolės kultūros centre užima dvi parodoms skirtos galerijos. Viena jų, šiais metais švenčianti dešimties metų savo veiklos sukaktį, pavadinta Čikagoje gyvenančios dailininkės Magdalenos Stankūnienės vardu.

Mintis įrengti šią galeriją kilo pačiai M. Stankūnienei. Ir ne vien dėl to, kad norėjosi išeivijoje nutaptais paveikslais papuošti savo jaunystės miestą. Jai ypač buvo svarbu suformuoti Marijampolės valdininkų sąmonėje idėją, jog būtina rinkti, kaupiti ir eksponuoti po pasaulį išsibarsčiusių Suvalkijos menininkų darbus. Šiam tikslui pasiekti reikėjo ne tik įkalbinėjimų, įrodinėjimų, derybų su meru Vidmantu Brazium, bet ir solidžios pinigų sumos, kurią ši dailininkė paaukojo tam, kad būtų tinkamai įrengtos patalpos. Galerijos atidarymas įvyko 2006 m. vasario 16 d. – buvo surengta M. Stankūnienės paveikslų ekspozicija, dalyvaujant pačiai autorei. Praėjus keleriems metams dailininkei kilo nauja mintis – Marijampolės kultūros centre, ten, kur jaunieji maino aukso žiedus, įrengti dar vieną salę, skirtą Suvalkijos krašto menininkų kūrybai. Tai padaryti nebuvo lengva. Tik O. Surdokienės įžvalgumo ir diplomatiškumo dėka pavyko įtikinti tuometinį miesto merą Rolandą Jonikaitį ir gauti jo sutikimą. Dailės galerijos atidarymas įvyko 2008 m. gegužės 31 d. Dabar sunku būtų suskaičiuoti, kiek per visą laiką čia buvo surengta parodų. Juk vien 2006–2007 m. M. Stankūnienės vardo galerijoje marijampoliečiai ir miesto svečiai turėjo galimybę aplankyti 23 profesionalaus meno ekspozicijas, tarp jų – iš Suvalkijos kilusios ir daug metų Ženevoje gyvenusios Juzės Katiliūtės, Magdalenos jaunystės dienų draugo Vytauto Cipliausko, kitų žymių suvalkiečių – Viktoro Petravičiaus, Vytauto Kašubos, Petro Deltuvos, taip pat jaunųjų menininkų – Manto Arbačiausko, Dalios Kasčiūnaitės, Edvido Žuko, Marijaus Balčiaus, tarp tautinio tapybos plenero „Skambančios spalvos“, Vilkaviškio dailininkų „Sūduvių žemė“. Kaip skelbiama tuometinės šio centro direktorės Iraidos Skripstienės veiklos ataskaitoje, per

Šiai galerijai – jau dešimt metų, jos atidarymas įvyko 2006 m. vasario 16 d.

Magdalenos Stankūnienės menų galerijoje prieglobstį randa po pasaulį išsibarsčiusių Suvalkijos menininkų darbai.

Marijampolės kultūros centras – vienas geriausių Lietuvoje.

D. Petrauskaitės nuotraukos

2015 m. buvo surengta: 15 profesionalių autorių, 11 fotomeistrų, 6 meno mėgėjų parodos, daugybė koncertų, spektaklių – iš viso 323 renginiai, kuriuose apsilankė 90,6 tūkstančiai lankytojų.

M. Stankūnienės paveikslai jau yra tapę neatskiriama Marijampolės kultūros centro dalimi. Jie puošia daugelį kabinetų, laiptinių, vestibulių, o jos vardu pavadintoje galerijoje rengiamos permanentinės ekspozicijos. Patekti dailininkams su savo darbais į šią galeriją nėra lengva. Kaip pasakojė O. Surdokienė, vyksta žvalgytuvės – peržiūrimi jų darbai, vyksta pokalbiai, aiškinamasi, ką jie žino apie M. Stankūnienės kaip menininkės ir mecenatės veiklą. Tokie pokalbiai vyksta kasmet ir su Kultūros centro darbuotojais. Jie organizuojami per

Trijų Karalių šventę, paminint Magdalenos gimtadienį ir aptariant nuveiktus darbus bei ateities projektus. M. Stankūnienė gali džiaugtis, nes jos idėjos yra įgyvendintos. Apie tai byloja ir gretimoje Dailės galerijoje šiuo metu rodoma paroda, skirta Suvalkijos dailininkams-jubiliatams – Petrui Aleksandravičiui (1906–1997), Valentinui Antanavičiui (g. 1936), Izraeliui Bidermanui (1911–1980), Gerdai Budginaitei (Dinai Budginas, g. 1941), Romui Linioniui (g. 1951), Juzei Katiliūtei (1916–2009), Juliui Narušui (g. 1946), Teofilui Petraičiui (1896–1978), Viktoriui Petravičiui (1906–1989), Antanui Tamošaičiui (1906–2005). Ši paroda veiks iki 2017 m. gegužės 25 d.

Šiandien Marijampolėje kultūrinis gyvenimas virte verda. Kultūros cent-

ro patalpose repetuoja net 16 meninių kolektyvų – pradedant vaikų ir misionarišiais choralais „Kotita“, „Vyturėlis“, „Šešupė“, „Suvalkija“, „Godos“, Česlovo Sasnausko vardo, šokio teatru „Vilga“ bei šokių grupėmis „Arabeska“, „Jotvingis“, „Sidabra“ ir baigiant pučiamųjų orkestru, vokaliniais ansambliais „Cantare“, „Sūduvietis“, „Gimtadienis“, „Lietuvninkas“, liaudiškos muzikos kapela „Giriniai obuoliukai. Ant pastato sienų kabančios afišos kviečia į vis naujus renginius: rugpjūčio antrojoje pusėje – į klasikinės ir džiaz muzikos festivalį „Marijampolė Music Park“, rugsėjo 22 d. – Kultūros centro meno mėgėjų kolektyvų koncertą „Suverkim vėrinį rudens“, spalio 18 d. – Domino teatro komediją „Prie dangaus vartų“, lapkričio

19 d. – į roko operą „Jūratė ir Kastytis“. Rudens metui numatytos ir naujos parodos – Marijampolės savivaldybės tautodailės darbų „Aukso vainikas“ pristatymas, Juliaus Miežlaiškio ir Viktorijos Kajokaitės fotografijų eksponavimas, tekstilės dirbinių „Margas gyvenimo rūbas“ demonstravimas ir net jurginų paroda. Džiugu, kad po Marijampolės kultūros centro stogu telpa įvairių kartų menininkų darbai, kad čia prisimenami ir tragiški praeities įvykiai (rugsėjo 23 d. renginys „Paskutinė kelionė“ skirtas Lietuvos žydų genocido dienai), ir šokių ritmais bei diskoteka pasitinkami naujieji mokslo metai. Atgimusi ir išgražėjusi Sūduvos sostinė su kūrybiniu polėkiu ir kultūriniais užmojais toliau kuria savo istoriją.

Miesto šventė – tai ne tik linksmybės, bet ir proga svarbius reikalus aptarti. Susirinkusiuosius sveikina premjeras A. Butkevičius.

A. Kazlauskas nuotraukos

Spalio 1-oji. Šventė. Šviečia šilta saulė. Miesto parko aikštę užpildė giedros nuotaikos žmonės. Ne stovi, bet sėdi sustatytose kėdėse. Šnekučiuojasi, belaukdami šventės atidarymo. Aplink aikštę – stendai ir laikinos palapinės su derliaus vaisiais, rankdarbiais, dešromis, sūriais, pyragais, papuošalais ir patraukliomis suvenyrinėmis prekėmis. Linksma renginio vedėja į sceną pakviečia premjerą Algirdą Butkevičių atidaryti šventę. Jis įteikia net kelias premijas. Vieną iš jų – jaunai šeimai su trimis vaikais už pavyzdinę ūkininkavimą. Po to meras Juozas Bertašius pirmaujantiems Šakių rajono ūkininkams ir bendruomenių aktyvistams bei rėmėjams įteikia apie dvylika pagyrimo raštų.

Vedėja pristato orkestrą „Black 4“. Tie pradeda daina apie lietų. Dainuoja angliškai, bet gerai, kad tik pir-

Šakių „Rudens skrynia“

mą dainą. Po to – jau vien lietuviškos.

Vieni lieka sėdėti ir klausytis. Kiti įsijungia į judančią palei stendus minią. Premjerui išskubėjus į Marijampolę atidaryti rudens šventės, meras pasikviečia „Savivaldybių žinių“ korespondentus diskusijoms ir pasivaišinimui. Meras – ne tik rajono administratorius, bet su žmona ir sūnumi yra stambūs ūkininkai. Žmona paaiškina, kad superkant žemę ir padargus šeimai yra tekę užsitraukti didelių skolų. Meras atvirai dalijasi savo mintimis. Jis didžiuojasi, kad rajonas jau kitoks nei prieš dešimt metų. Į namus atvestas vandentiekis, į tualetą nereikia niekam bėgti į lauką. Keliai didele dalimi jau asfaltuoti, bet šioje srityje dar tikisi daugiau valdžios pagalbos. Šio parko grąžinimui ir aplinkos sutvarkymui buvo gauta paramos. Nauja sporto aikštė, baseinas. Šie dalykai teikia džiaugsmo apylinkės žmonėms. Privatūs ūkiai sugeba apsirūpinti moderniausia žemės ūkio technika. Tenka baigti universitetą, kad sugebėtum valdyti naują, automatizuotą traktorių. Anksčiau 100 karvių aptarnauti reikėdavo daug melžėjų ir bernų, dabar užtenka penkių robotų ir vieno „kompiuteristo“. Šakių rajone turtingi ūkiai, derlinga žemė, tačiau yra ir nusiskundimų.

Valdžia galėtų būti supratingesnė. Galėtų labiau remti perspektyvius žemdirbius. Skųstasi dėl žemų pieno kainų, bet iš valdžios pagalbos nesulaukta. Tiek mažai mokama už pieną, kad nebeverta auginti karvių. Augina vien iš pasišventimo. Jo šeima išgyvena vien tik iš grūdinių kultūrų auginimo. Valdžia siūlo pagalbą verslui, bet verslą sunku vystyti, kai ištuštėjo kaimai, nėra pirkėjų. Mokyklose jau trūksta vaikų. Žmonės išvažiuavę – kas į miestą, kas į užsienį. Meras net pa-

naudojo žodžius: „jaunimą išvarė“. Paaikšino, kad baigę mokslus neranda darbo. O ką daryti vedus, su vaikais ir be buto? Į savivaldybės išlaikomus namus atvedami tėvų palikti vaikai ir seneliai. Greitai teksią perkrikštyti tuos namus į prieglaudą.

Pats ūkininkas meras Bertašius didžiuojasi krašto pasiekimais, bet tuo pačiu ir susirūpinęs Šakių ateitimi. Jis trykšta viltimi, kad sprendimai bus randami. Pro tamsius debesis įžvelgia pragiedrulių.

Tą pačią dieną panaši šventė vyko ir Marijampolėje.

Algis Kazlauskas
Šakiai/Lemont, IL

Rudens gražuolė.

Marijampoliečiai vaizduote nė kiek neatsiliko nuo savo kaimynų iš Šakių...

Kokia gi šventė be muzikos?

Seimo rinkimų eiga internetu

Vilnius (LRT.lt) – Besidomintys Seimo rinkimais turės galimybę stebėti jų eigą specialiai parengtoje rinkimų rezultatų interaktyvių žemėlapių sistemoje.

Bendrovė „Hnit-Baltic“, kartu su Vyriausiąja rinkimų komisija rengusi šią sistemą (<http://vrk.maps.arcgis.com/>), praneša, kad balsavimo dieną žemėlapiai bus pildomi ir naujinama informacija apie rinkėjų aktyvumą, o

vėliau – pateikiami rinkimų rezultatai.

Šiuo metu svetainėje galima rasti įvairios su artėjančiais rinkimais susijusios informacijos. Jau iškelti rinkimų teritorijų, istoriniai 2012 m. Seimo rinkimų aktyvumo ir rezultatų žemėlapiai. Svetainėje pateiktas dokumentas „Rinkimų žemėlapių pristatymas“ išsamiai aprašo, kaip naudotis žemėlapiais, juos iškelti į svetainę, analizuoti.

Sausio 13-osios kaltinamasis atvyks į teismą?

Vilnius (BNS) – Kaltinamasis Sausio 13-osios byloje, Karaliaučiuje gyvenantis lietuvis Albertas Galinaitis svarsto galimybę atvykti į Vilnių, kur nagrinėjama byla. Jis susitiko su Lietuvoje praktikuojančiu advokatu Nikolajumi Voinovu. Advokatas pasakojo, jog jie pasirašė susitarimą dėl teisinių paslaugų.

Vilniaus apygardos teismas yra skelbęs, jog tiems kaltinamiesiems, kurie praneš, kad patys nusprendžia atvykti į teismą Vilniuje ir dalyvaus bylos nagrinėjime, bus sustabdytas Europos arešto galiojimas Lietuvos teritorijoje.

„Jis buvo kariškis, buvo tankų vadu. Kaltinimai pareikšti kaip ir vi-

siems – dėl nusikaltimų žmoniškumui“, – sakė advokatas N. Voinovas. A. Galinaitis savo kaltės nepripažįsta, jis sako tik vykdes išakymą.

Byloje dėl karo nusikaltimų ir nusikaltimų žmoniškumui teisiama per 60 kaltinamųjų, dauguma iš jų teisiami už akių, nes slapstosi Rusijoje arba Baltarusijoje. Teismo posėdžiuose dalyvauja tik du kaltinamieji – Jurijus Melis ir Genadijus Ivanovas.

Ši byla savo apimtimi ir kaltinamųjų skaičiumi yra viena didžiausių baudžiamųjų bylų nepriklausomos Lietuvos teismų istorijoje. Nukentėjusiųjų šioje byloje – beveik 500, liudytojų – apie 1 tūkstantis. Bylą sudaro 709 tomai, iš jų vien kaltinamasis aktas – 13 tomų.

L. Linkevičius paragino F. Mogherini

Briuselis/Vilnius (Manovyriausybė) – Su Europos Sąjungos (ES) vyriausiąja užsienio reikalų įgaliotine Federica Mogherini susitikęs užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius pareiškė paragino didesnę dėmesį skirti Baltarusijoje statomai Astravo atominėi elektrinei.

Susitikimo Briuselyje metu L. Linkevičius taip pat pristatė Astravo elektrinėje padarytus pažeidimus, pabrėžė bendradarbiavimo bei skaidrumo iš Baltarusijos pusės stoką.

Rugsėjo viduryje Minske įvyko antras Lietuvos ir Baltarusijos ekspertų konsultacijų etapas Astravo AE

statybos klausimais, tačiau į Vilnių sugrįžusi delegacija pranešė, kad dviejų šalių pozicijos elektrinės saugumo klausimais išsiskiria. Lietuvos vertinimu, elektrinės poveikio aplinkai vertinimas nėra atliktas, o statybų aikštelė parinkta netinkamai. Vilnius taip pat reikalauja kuo greičiau į objektą įleisti Tarptautinės atominės energetikos agentūros (TATENA) ekspertus, atlikti reaktoriaus pastato „streso“ testus. Po rugsėįj vykusių konsultacijų oficialusis Minskas pranešė, kad elektrinės statybos darbai nebus nutraukti, nors Lietuva yra išsakiusi prašymą bent laikinai sustabdyti statybas.

Galutinis rinkėjų skaičius mažėja

Vilnius („Verslo žinios“) – Artėjančiuose Seimo rinkimuose turės teisę dalyvauti 2,526 mln. į oficialius sąrašus įtrauktų rinkėjų. Tai apie 60 000 rinkėjų mažiau nei jų buvo registruota per 2012 m. Seimo rinkimus. Tuomet balsuoti teisę turėjo 2,588 mln. registruotų rinkėjų.

Vyriausioji rinkimų komisija patvirtino galutinius artėjančių Seimo rinkimų rinkėjų sąrašus. Pranešta, kad 13 249 rinkėjai registravosi balsuoti užsienyje esančiose Lietuvos diplomatinėse atstovybėse, dar 279 – Lietuvos jurisdikcijai priklausan-

čiuose laivuose. Likusieji 2,51 mln. rinkėjų turės teisę ateiti prie balsadėžių Lietuvos teritorijoje.

Politologai spėja, kad šiuose Seimo rinkimuose dalyvaus apie 50 proc. rinkėjų, galbūt kiek mažiau. Per 2012 m. Seimo rinkimus prie balsadėžių atėjo 52,93 proc. įregistruotų rinkėjų.

Seimo rinkimai vyks šį sekmadienį, spalio 9 d. Antrasis turas tose vienmandatėse apygardose, kur jo prireiks, bus surengtas spalio 23 d.

Naujasis Seimas į pirmąjį posėdį susirinks lapkričio viduryje.

Bus paminklas lietuvių kalbai

Šakiai (BNS) – Dar šiemet Šakių centre turėtų iškilti paminklas lietuvių kalbai. Kalbą simbolizuos Nepriklausomybės gatvės alėja žengiančios žanavykės mergaitės skulptūra ir lietuviškos abėcėlės raidės jos pėdų paliktuose išpaudose.

Idėją kalbą įamžinti pasitelkus

zanavykės mergaitės vaizdinį paskutinėmis plenero dienomis pasiūlė Šakių krašte kuriantis skulptorius Kęstutis Dovydaitis.

Anot jo, sekdami 32 bronzinėmis pėdutėmis, vaikai galėtų susipažinti su lietuviškos abėcėlės raidėmis, įsidėmėti jų eiliškumą.

JAV sustabdė derybas su Rusija

Washingtonas (BNS) – Jungtinės Valstijos spalio 4 dieną apkaltino Maskvą, kad ši palaiko Sirijos vadovo Bashar al Assad pajėgų vykdomą Alepo gyvenamųjų rajonų puolimą, Washingtonas pareiškė, kad sustabdo dvišales derybas su Rusija dėl paliaubų atnaujinimo.

„Visų kantrybė dėl Rusijos išseko“, – sakė Baltųjų rūmų atstovas spaudai Josh Earnest.

Valstybės departamento atstovas savo ruožtu pastebėjo, kad valstybės sekretorius John Kerry yra „sutelkęs visą dėmesį“ į pastangas rasti diplomatinį konflikto sprendinį daugiašaliais kanalais.

Tačiau beveik kasdien vykę jo pokalbiai telefonu ir reguliarios derybos Ženevoje su Rusijos diplomatijos vadovu Sergejumi Lavrovu yra baigti.

„Tai nebuvo lengvas sprendimas“, – sakė Valstybės departamento atstovas John Kirby. Jis taip pat paskelbė, kad atsisakoma planų steigti bendrą JAV ir Rusijos karinę grupę kovai su džihadistais.

Pareigūnai neužsiminė, koks galėtų būti Amerikos atsarginis planas, tačiau anksčiau kalbėta, kad JAV gali sugriežtinti sankcijas Rusijai, o Saudo Arabija ir Kataras – padidinti ginklų tiekimą su B. al Assad pajėgomis kovojantiems sukilėliams.

Visoje Lenkijoje protestavo moterys

Varšuva („Draugo“ info) – Tūkstančiai juodais rūbais vilkinčių Lenkijos moterų visoje šalyje protestavo prieš planuojamą visišką abortų draudimą.

Apie 2 000 demonstrančių susirinko prie buvusio premjero Jaroslaw Kaczynski valdančiosios „Teisės ir teisingumo partijos“ (PiS) būstinės Varšuvoje. Moteris į protestą sukvietė komitetas „Gelbėkite moteris“.

Panašūs mitingai visoje Lenkijoje vyko jau spalio 1 dieną. Piliečių komiteto „Sustabdykite abortus“ iniciatyva praėjusią savaitę Lenkijos parlamentui buvo pateiktas įstatymo projektas dėl praktiškai visiško abortų draudimo. Remiantis juo, nutraukti nėštumą ateityje būtų galima tik tuo atveju, jei kils tiesioginė grėsmė nėščiosios gyvybei. PiS vyraujamame parlamente iniciatyvą palaiko didelė dauguma deputatų.

Komitetas paskelbė, kad moterys visoje šalyje turi nutraukti darbą, juodai apsirengti ir dalyvauti proteste.

Jau ir dabar Lenkijos abortų įstatymas yra toks griežtas, kaip niekur Europoje. Nutraukti nėštumą čia leidžiama tik kilus pavojui moters gyvybei ar sveikatai, išprievartavimo ar

Tūkstančiai juodais rūbais vilkinčių Lenkijos moterų protestavo prieš planuojamą visišką abortų draudimą. ELTA nuotr.

kraujomaišos atveju ir jei gresia sunkūs vaisiaus apsigimimai.

Naujasis įstatymo projektas numato, kad dėl aborto iki penkerių metų kalėjimo bausmė grės ir moteriai, ir nėštumą nutraukusiam gydytojui.

Įtakinga Lenkijos katalikų bažnyčia remia visišką abortų draudimą. Tačiau vyskupai pasisakė prieš moterų įkalinimą.

D. Trump mokesčių nemokėjo 18 metų

New Yorkas (LRT.lt) – JAV dienraštis „The New York Times“ pranešė apie gautus dokumentus, kurie įrodo, kad verslo ryklys, kandidatas į JAV prezidentus Donald Trump, 1995 metais deklaruodamas mokesčius, nurodė patyręs daugiau nei 900 milijonų JAV dolerių nuostolių.

Pasak dienraščio, verslo magnato

deklaruoti nuostoliai buvo tokie dideli, kad dėl jų respublikonų kandidatas galėjo visiškai teisėtai išvengti mokesčių mokėjimo net 18 metų į priekį.

Paties D. Trump rinkimų štabas atsisakė paviėšinti kandidato mokesčių deklaraciją ir nei patvirtino, nei paneigė pranešimus apie verslininko deklaruotus nuostolius.

Estijos prezidentė tapo K. Kaljulaid

Talinas (15 min.lt) – Estijos rinkimų komisija paskelbė savo valią – šalis turės pirmąją prezidentę moterį. Estijos vadove tapo 46 metų ekonomistė Kersti Kaljulaid.

1968 metais Tartu gimusi K. Kaljulaid 1982-aisiais baigė biologijos studijas Tartu universitete, o 2001 metais čia įgijo verslo vadybos magistro laipsnį.

1998–1999 metais ji dirbo „Hansapank Market“ investicinės bankininkystės skyriaus projektų vadove ir netrukus tapo tuometinio premjero Mart Laar patarėja ekonomikos klausimais.

Nuo 2004 metų kovo K. Kaljulaid dirba Europos Audito Rūmuose – vienoje svarbiausių Europos Sąjungos institucijų, prižiūrinčioje Bendrijos lėšų naudojimą. 2001–2004 metais K. Kaljulaid buvo konservatyvios partijos

Išrinktoji Estijos prezidentė Kersti Kaljulaid. Scmp.com nuotr.

„Tėvynė“ narė. K. Kaljulaid su vyru Georgi-Rene Maksimovski turi keturis vaikus – dukterį ir tris sūnus; du iš vaikų jau yra suaugę.

Prezidentė D. Grybauskaitė pasveikino išrinktąją prezidentę K. Kaljulaid.

VERSLO NAUJIENOS

Ar verslui būtina internetinė svetainė?

Socialiniai tinklai ypač draugiški smulkiesiems verslams – nedidelės išlaidos, patogus valdymas, pakankamai aukštas klientų pasiekiamumo lygis. Todėl vis dažniau pasigirsta nuomonė, kad internetinės svetainės tampa išsiskirtinai didžiųjų rinkos žaidėjų reikalu. Yra teigiančių, jog mažosioms įmonėms nėra būtinybės investuoti į internetinės svetainės kūrimą, kadangi šios pasmerktos pasiklysti didžiųjų veikėjų apraizgytame internete. Kai kurie ekspertai sako, jog interneto svetainių era apskritai baigiasi. Jei vis dar svarstote, ar Jums reikalinga internetinė svetainė, pateiksime faktų ir argumentų, kurie palengvins apsisprendimą.

Žinomumas, pasiekiamumas ir patikimumas

Kuriant internetinę svetainę kiekvieną verslininką labiausiai domina jo verslo žinomumo didinimas ir geresnis potencialių klientų pasiekimas. Šioje vietoje nėra nieko iškalbingiau už skaičius. Kasdien internete naršo daugiau nei 2,4 mlrd. pasaulio gyventojų. Europos Sąjungoje kompiuteriu kasdien naudojasi 63 proc. žmonių. Iš jų maždaug 90 proc. per pastaruosius 12 mėn. yra įsigiję ką nors internetu ar susisiekę su kompanija elektroniniu būdu. Lietuvoje informacijos apie prekes ir paslaugas ieškojo 64,6 proc. interneto vartotojų.

Galima tik įsivaizduoti, kiek prarastumėte neturėdami internetinės svetainės. Be to, internetinė svetainė suteikia galimybę kurti ryšius ir su kitais puslapiais, o visi nauji ryšiai – tai juk dar vienas žinomumo šaltinis.

Kiti svarbūs skaičiai – 24/7. Jie reiškia, kad internetinė svetainė leidžia atlikti operacijas visą parą, netgi tuomet, kai miegate ar linksminatės su draugais. Skirtingai nei socialinio tinklo paskyroje, nebūtina nuolatos budėti prie tinklo, jog parduotumėte prekę ar užregistruotumėte susitikimo su klientu laiką.

Prekių pardavėjas ar paslaugų teikėjas apsiribojantis „Facebook“ paskyra klientams gali atrodyti netgi įtartina. Turėdamas internetinę svetainę atrodysite patikimiau ne tik klientams, tačiau ir bankui.

Funkcionalumas ir išskirtinumas

Negalima pamiršti, kad internetinė svetainė yra gerokai funkcionalesnė nei socialinio tinklo paskyra. Svetainėje galima patalpinti daugiau naudingos ir patogiai randamos informacijos, sukurti DUK skiltį. Dar daugiau vartotojų pritrauksite rašydami tinklaraštį (blog), susijusį su Jūsų teikiamomis paslaugomis.

Nors kai kurie autoriai pranašavo internetinių svetainių eros pabaigą, tai

išlieka personalizuota verslo erdvė. Svetainėje turite galimybę susikurti išskirtinį dizainą, derinti jį su prekinio ženklu ir savo verslo koncepcija. Socialiniai tinklai palieka daug mažiau laisvės Jūsų vizualiniai saviraiškai. Išskirtinis dizainas kartu su sumania strategija yra galimybės aplenkti netgi didžiuosius rinkos žaidėjus. Būdamas smulkiojo verslo atstovas nepasistatysite išpūdingų dangoraižių, nenusipirksite reklamos televizijoje ir neapkabinsite ja miesto stendų, tačiau kūrybiškai pateiktas puslapis gali pritraukti daugiau lankytojų nei rinkos lyderių web svetainės.

Respektabilumas ir dar šis bei tas

Respektabilumo Jūsų verslui gali suteikti ir nuosavas elektroninio pašto adresas. Galbūt Jūs nematote priežasčių, kodėl adresas Algis152152@gmail.com atbaido pirkėjus, tačiau patyrę verslo vilkai žino, kad įmonės vardu pavadinta pašto dėžutė yra dar vienas svarbus elementas respektabilumo mozaikoje.

Internetinis puslapis gali būti naudingas ir ieškantiems darbo. Gebėjimas valdyti web svetainę, kurti originalų turinį, priimti kūrybiškus sprendimus gali padidinti Jūsų vertę darbo rinkoje.

Kodėl internetinės svetainės neturėti?

Tam nėra nė vienos svarios priežasties. Investicijos ir laikas? Šios priežastys gali atbaidyti nebent tuos, kurie nieko nežino apie tokias web kūrimo platformas kaip WordPress. Geriausia būtų kalbėti būtent apie WordPress – nemokamą internetinių svetainių kūrimo įrankį, leidžiantį susikurti vizualią pardavimo erdvę net menkiausių žinių apie programavimą neturinčiam verslininkui.

Ši platforma per pastaruosius metus taip patobulėjo, jog net ir be specialistų pagalbos galite sukurti svetainę, kuri nepadarys gėdos jokiam smulkiajam verslui. Iš tiesų, nemaža dalis verslininkų vengia naudotis WordPress paslaugomis manydami, kad savamokslė svetainė padarys meškos paslaugą ir dar labiau pakenks įvaizdžiui. Žinoma, norint pasigirti tikrai unikalia svetaine, teks kreiptis į web kūrėjus, tačiau tai nėra būtinybė, o tik papildoma galimybė.

Apžvelgus visus už ir prieš galime pripažinti, jog nėra svarios priežasties išlikti paslaptingam ir atsisakyti galimybės turėti internetinę svetainę. Nors socialinių tinklų taip pat nenuvertinkite – jie yra verslo ateities dalis.

Vaida Paciūnaitė
Verslas.in

Tarptautinių siuntų sekimas – nemokamai

Įsigaliojo Lietuvos pašto ir užsienio šalių pašto operatorių pasirašytas susitarimas, kuriuo nacionaliniai paštai įsipareigoja tarpusavyje keistis informacija apie registruotųjų pašto korespondencijos siuntų buvimo vietą.

Nuo šiol į Jungtines Amerikos Valstijas, Jungtinę Karalystę, Rusiją, Airiją, Vokietiją ir kitomis populiariausiomis užsienio šalių kryptimis iš Lietuvos siunčiamų pašto korespondencijos siuntų kelias bus fiksuojamas iki pat adresato durų.

Lietuvos paštas prisijungė prie daugiašalio PRIME susitarimo. Jį pasirašiusios šalys keisis siuntų sekimo duomenimis. Išplėstos pašto siuntų sekimo galimybės bus naudingos tiek pavieniams klientams, tiek ir verslui, kuris užsiima elektronine prekyba.

Nacionalinių pašto operatorių daugiašaliame PRIME susitarime, be Lietuvos, šiuo metu dalyvauja 31 pasaulio šalis: JAV, Kinija, Rusija, Jungtinė Karalystė, Japonija, Vokietija, Prancūzi-

ja, Airija, Danija, Belgija, Austrija, Islandija, Gibraltaras, Armėnija, Albanija, Kipras, Liuksemburgas, Malta, Slovėnija, Suomija, Švedija, Šveicarija, Meksika, Paragvajus, Kiribatis, Aruba, Kaimanų salos, Vanuatu, Hondurasas, Dominikos Respublika ir Tailandas. Tikėtina, kad ateityje PRIME susitarimo dalyvių gretos plėsis.

Iš užsienio šalių pašto operatorių perduodami siuntų sekimo duomenys Lietuvos paštui per metus atsieis apie 1 mln. eurų.

Atlikti siuntų paiešką bus galima internetinėje Lietuvos pašto svetainėje www.lietuvospastas.lt. Netrukus bus galima sekti ir mobiliąja programėle. Pašto siuntų, siunčiamų į užsienio šalis, kurios nedalyvauja PRIME susitarime, paieška ir toliau bus vykdoma per tų užsienio šalių pašto operatorių siuntų paieškos internetinius tinklapius.

Lietuvos pašto info

Kruizinės laivybos sezoną paženklino rekordas

Spalio 5 d. į Klaipėdos uostą atplaukęs kruizinis laivas „AIDA Vita“ oficialiai užbaigia kruizinės laivybos sezoną. Nors šiemet kruizinių laivų skaičius išliko toks kaip ir pernai, tačiau Klaipėdą aplankė rekordinis turistų skaičius.

Negalutiniais duomenimis, šį sezoną į Klaipėdą atvyko 64 193 kruiziniai keleiviai, tai yra 6,6 proc. daugiau nei 2015 m., kai Lietuvos pajūrį aplankė 60 202 keleiviai. Laivų užėjimų skaičius išlieka toks pat kaip ir pernai – 51. Baltijos jūroje šiemet fiksuojamas maždaug 2 proc. kruizinės laivybos augimas.

„Turimais duomenimis, kruizinis turistas mieste vidutiniškai palieka apie 40 eurų, tad iš viso šiemet – apie 2,57 mln. eurų“, – pabrėžia Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcijos generalinis direktorius Arvydas Vaitkus.

Siekdama, kad į Klaipėdą užsuktų kuo daugiau kruizinių laivų, Uosto direkcija skiria nemažai dėmesio įvairioms rinkodaros priemonėms. Šiemet Klaipėdos uostas buvo pristatytas pasaulio kruizinės laivybos parodoje „Seatrade Cruise Global 2016“ (JAV). Tai didžiausias kruizinei laivybai skirtas renginys.

ELTA

Pasaulyje brangsta pieno produktai

Jungtinių Tautų Maisto ir žemės ūkio organizacijos duomenimis, pasaulyje toliau didėja pieno gaminių kainos. Pieno gaminių kainų indeksas rugpjūtį, palyginti su liepa, padidėjo 12,3 proc.

Palyginti su 2015 m. rugpjūčiu, indeksas padidėjo apie 14,1 proc. Šiam indekso augimui įtakos turėjo visų pieno gaminių, įtrauktų į indekso skaičiavimą (sūrio, sviesto, nugriebto ir nenugriebto pieno miltelių) kainų padidėjimas ir žalio pieno gamybos su-

mažėjimas Europos Sąjungos (ES) šalyse ir Australijoje.

Europos Komisijos duomenimis, šių metų rugpjūtį, palyginti su liepa, ES padidėjo kai kurių pieno gaminių vidutinės pardavimo kainos. Išrūgų miltelių kainos vidutiniškai paaugo 20,5 proc., sviesto – 10,4 proc., nenugriebto pieno miltelių – 6,4 proc., nugriebto pieno miltelių – 4,41 proc.

ELTA

Toks svoro kursas buvo prieš 31 metus

Svaro kursas atnaujinio 1985 metų minimumus.

Spekuliantas.lt nuotr.

Didžiosios Britanijos svoro kursas Jungtinių Valstijų dolerio atžvilgiu smuko iki žemiausio lygio per 31 metus, rinkos dalyviams nuogastaujant dėl Britanijos planuojamo išstojimo iš Europos Sąjungos laiko, teigia analitikai.

Svaras taip pat smuko iki žemiausio lygio per trejus metus euro atžvilgiu.

Tačiau dėl valiutų brangimo Londono vertybinių popierių biržos indeksas FTSE 100 šoktelėjo iki didžiausio lygio per 16 mėnesių ir viršijo 7 000 punktų ribą.

Ekspertai tvirtina, jog tam svarbiausia įtaka buvo „Brexit“ derybų pradžios termino įvardijimas.

BNS

Euro ir kitų valiutų santykiai (2016 metų spalio 5 d.)

- 1 USD (JAV doleris) – 0,89 €
- 1 AUD (Australijos doleris) – 0,68 €
- 1 CAD (Kanados doleris) – 0,68 €
- 1 GBP (Didžiosios Britanijos svaras sterlingų) – 1,14 €
- 1 NZD (Naujosios Zelandijos doleris) – 0,65 €

„ICH BIN EIN BERLINER“

Vieno lietuvio žurnalisto gyvenimas anapus Berlyno sienos – 2

RAIMUNDAS MARIUS LAPAS

Pradžia – spalio 4 d. laidoje

Kažkodėl visi pamiršo, kad prieš atsirandant sienai tūkstančiai Rytų Vokietijos gyventojų kasdien važinėjo į darbą Vakarų Berlyne, o vakarais pareigingai grįždavo namo. Vadinas, niekas jų prievarta rytinėje pusėje nelaikė? Vadinas, Berlyno sienai atsirasti buvo kitų priežasčių?

Berlyno siena iš tiesų atsirado per vieną naktį. 1961-ųjų rugpjūčio 13-ąją, truputį po vidurnakčio, į Rytų Berlyno gatves pasipylė kareiviai ir statybininkai. Pradėjo kasti duobes, statyti į jas betono stulpus, tiesti spygliuotą vielą. Per visą ribos tarp Vakarų ir Rytų Berlyno ilgį – net 157 kilometrus. Kitus dvidešimt aštuonerius metus Berlyno siena dalijo miestą ir miestiečius – net šeimas. Per tą laiką tik maždaug 5 tūkstančiai berlyniečių saugiai pateko į kitą pusę. Kiti žuvo bandydami.

Sieną saugojusiems kareiviams, – o jie budėjo net 300 punktų, – buvo įsakyta šauti ir nužudyti kiekvieną, kas tik bandys nelegaliai pereiti į vakarinę miesto dalį. Šis įsakymas galiojo net moterims ir vaikams. Tai patvirtino neseniai pavišintas slaptas „Stasi“ dokumentas. Nors buvusi Rytų Vokietijos valdžia ir tvirtino, kad toks įsakymas niekada neegzistavo, ir tai, kokių veiksmų imtis prieš bėglius, sprendavo policijos pareigūnai ir sargybiniai.

Beveik neabejojama, kad pirminis šio įsakymo variantas turėjo atkelti iš Maskvos.

Manoma, kad iki Berlyno sienos nugriovimo jos sargybiniai nušovė mažiausiai 133 žmones, bandžiusius prasmukti į Vakarų Berlyną. Jauniausi jų buvo 10-ies ir 13-os metų vaikai – jie žuvo 1966-aisiais. Tarp aukų buvo ir apie 50 moterų. Tačiau tikslus nužudytųjų skaičius, kai kurių šaltinių manymu, galintis siekti ir porą šimtų, nėra žinomas, nes „Stasi“ darė viską, kad užmaskuotų bent dalį mirčių – pavyzdžiui, pranešdavo šeimoms, kad jų artimieji žuvo per nelaimingus atsitikimus.

Taigi nenuostabu, kad sienos griūtis sukėlė euforijos bangą ne tik Vokietijoje. Ką jau bekalbėti apie mano pašnekovą, nuo 1963 m. Rytų Berlyne gyvenantį žurnalistą Leoną Stepanauską.

Šaukiu aš tautą...

– Leonai, kaip sekėsi pritapti – ar labai Jūsų gyvenimas skyrėsi nuo ankstesnio Vilniuje?

– Aš išvažiavau, kad likčiau patsai savimi. Be to, šalia subrendo ir stipri asmenybė – tai mano žmona gydytoja. Ji tapo net žymių Charite klinikų vyr. gydytoja, kraujo krešėjimo specialiste. Pakeliui atsirado ir mūsų meilės vaikas (dabar irgi daktarė) Daina. Beje, tokį vardą dukrai parinkau ne aš, o mano Marlena. Ir dar vienas svarbus dalykas, kurį sugebėjo padovanoti net ir Rytų Vokietija – tai korespondencija. Juk susirašinėjo visa perskelta tauta. Milijonai žmonių. Tikrinti buvo įmanoma tik tais atvejais, jei atsirasdavo įtarimas. Atrodo, kad aš nebuvau įtariamas. Tokiu būdu tuomet atnaujinau ry-

Prie Lenkijos–Lietuvos sienos. Iki L. Stepanausko vaikystės miesto Kalvarijos – tik 14 km, bet pasiekti jį reikėjo gauti porą vizų.
L. Stepanausko asmeninio albumo nuotr.

šius, apie kuriuos okupuotoje Lietuvoje ir svajoti negalėjau, tarp jų – su poetu Bernardu Brazdžioniu. Juk jis buvo pirmasis mano pirmųjų rašto žingsnių moksleivių žurnale „Ateities spinduliai“ redaktorius. Pats poetas džiaugėsi mudviejų draugyste. Tuomet lankydamasis Lietuvoje aš vykdavau kai kuriuos jo prašymus. Ir kai pagaliau laimėjus Sąjūdžiui poetas 1989 m. euforiškai keliavo į Tėvynę, mes sutarėme susitikti Vilniuje. Kadangi iki poeto prasiųsti beveik nebuvo įmanoma, tai jis pakvietė mane ateiti pas jį į viešbutį pusryčių. Vieną rytą poeto žmona Aldona įamžino Bernardą ir mane mano kukliu fotoaparatu. Tiesa, Brazdžionis man talkino renkant medžiagą apie Tomą Manną ir Nidą. Kažkodėl Nobelio premijos laureatas Tomas Mannas jam ne taip labai lipo prie širdies. Ak, tos „mažos galimybės“ socializmo metais galėjo būti net ir labai svarios!

– Beje, dėl svarumo. Gal atsimenate JAV prez. John F. Kennedy kalbą Vakarų Berlyne 1963 m. birželio 26 d., praėjus vos 22 mėnesiams nuo Berlyno sienos „atsiradimo“? Kaip į jo „ich bin ein Berliner“ („aš berlynietis“) reagavo rytiečiai?

– Tie, kuriuos aš vadinu tikrais berlyniečiais, stebėjosi, gerbė šį politiką. Mes buvome sudrebinti žinios apie tragišką jo žūtį. VDR gyventojai buvo kur kas geriau informuoti apie pasaulio įvykius negu lietuviai. Rytų Vokietijoje niekad nebuvo trukdoma žiūrėti Vakarų televizijos bei klausyti radijo. Tebuvo vienas regionas Saksonijoje ties Drezdenu, kur reikėjo kažkokių „techninių gudrybių“, kad būtų įmanoma stebėti televiziją iš Vakarų. Tiesa, negalėjai kitiems prisipažinti, jog visa tai matai, girdi. Tai galėjo pakentti karjerai, net ir vaikų saugumui!

– Nepaisant to, jog gyvenote ir dirbote Rytų Berlyne, ryšiai su gimtąja žeme vis dėlto nenutrūko, ir iškart po metų,

1961-aisiais, „Minties“ leidykla išleido L. Stepanausko parengtą 91 psl. knygą „Vokietijos Demokratinė Respublika“. Ar „Glavlitas“ smarkiai apkarpė „draugo Stepanausko“ knygos turinį? Jums, tuomet dar kaip užsienyje gyvenančiam tarybiniam piliečiui, ko gero, galėjo būti užkirstas kelias grįžti namolei, lankytis?

– Užtikrintai TAIP! O dėl mano knygelės galiu tik pridurti, jog vis tiksliai šio darbo skaitytas Lietuvoje galėjo šį tą ir nežinomo apie VDR sužinoti, o tuo pačiu suprasti, kad kai ką ir priduriu kaip „privalomą papuošimą“. Manau, kad likusiems Tėvynėje buvo įdomu sužinoti ne tik apie Kristijono Donelaičio pagerbimą VDR, bet ir tai, kad Rytų Vokietijoje gyvuoja sena slavų – sorbų tauta (Hitlerio tarsi nutrinta nuo pasaulio gaublio). Beje, net sorbai yra išsivertę Donelaitį. Kūrybiniame kelyje sutikau daug puikių žmonių. Artimai bendravau su rašytoju dr. Frido Metškas. Jis buvo ne tik mano, bet tuo pačiu ir Lietuvos draugas. Mus jungė vokiečių baltistų veikla. Dėl „Glavlito“ cenzūros – mes, žurnalistai, ją jau buvome perkandę (didžia dalimi). Nuostata iš Sofijos Binkienės laikų tebegaliojo: „pasinaudoti net ir mažiausia galimybe“. O dėl apsilankymų Lietuvoje, tai iš tikrųjų reikėjo saugotis, jog ateityje neprastum vizitavimo galimybes. Juk pagal nerašytą įstatymą net ir turintis sovietinį pasą tik sykį per metus galėjo aplankyti tėvų žemę. Atsimenu, jog šveicarus pasieniečius stulbindavo, kai jie man antspauduodavo įvažiavimo vizą – šalia jų antspaudo „puikavosi“ ir įvažiavimo į paso šeimininko valstybę vizos!

Im Westen nichts Neues

– Nuo kada kaip žurnalistas pradėjote lankytis „supuvusiame kapitalistų“ Vakarų Berlyne? Ir nebuvo pagundos pasiliikti?

– Čia jau paleidai bombą! Tyrinėdamas rašytojo Tomo Manno ryšius su Lietuva susidūriau su konkrečiu uždaviniu – atkurti jo vasarnamio Nidoje „griuvėsius“ ir paversti juos memorialiniu muziejumi. Toks projektas Lietuvos komunistų viršūnei tapo rakštimi. To jie nenorėjo pirmiausia dėl liūdnosios istorinės Klaipėdos krašto praeities. Tačiau atmintime, jog Nobelio premijos laureatas Tomas Mannas buvo vienas stipriausių antihitlerininkų. Kai vokiečiai užpuolė SSRS, pirmąją karo dieną Maskvos radijas daug kartų citavo Tomą Manną. Ir po kiekvieno metų jauną žurnalistą ir tyrinėtoją Leoną Stepanauską į Šveicariją pasikviečia Tomo Manno šeima. Stebuklingai atsivėrė kelias ne tik į Vakarus, bet ir į patį Vakarų Berlyną; tačiau visa tai su neregima sąlyga. Mat aš turėjau gerą užstatą Rytuose – savo mylimą žmoną ir dukrą! Ar galėtumėte įsivaizduoti, jog dėl šlovės būčiau galėjęs palikti Marleną ir Dainą?

Kai artimai susidraugavau su Vakarų Berlyne gyvenančiu dail. Mykolu Žilinsku, jis sykį griežtai pareikalavo, kad atsivesčiau parodyti jam savo jau užtelėjusią mokinę Dainą. Ultimatumas – jei jo noro neįvykdysiu, jis daugiau paveikslų nebedovanos Tarybų Lietuvai! Tuomet gerokai susikirtau ir su KGB – išoriškai užsimaskavusiu vadinamosios „Tėviškės“

Su rašytojo Tomo Manno žmona Katia. Ciurichas, 1965 m.

draugijos atstovu Berlyne. Visi puikiai žinojome, kam jis atstovauja. Taigi pareikalavo, jog tuojau pat sutvarkyčiau šį reikalą. Ir sutvarkiau! Paprašiau Mykolo, kad pasimatymą su dukra Daina atidėtų. Juk mergaitė ateityje galėtų turėti sunkumų ir VDR gimnazijoje. Vis dėlto jiedu gyvenime pasimatė. Kai po kelių metų jau sergantis Mykolas gydėsi Lietuvos ligoninėje, mes jį aplankėme. O štai Muzikos mokyklos mokinė Daina į ligoninės palatą atsinešė dar ir savo smuiką. Ir ten Žilinskui grojo!

Taip, tuomet į Vakarus mane „atvedė“ rašytojo Tomo Manno našlė Katia Mann ir jos sūnus prof. Golo Mann. Savo ruožtu jie mane suvedė ne tik su žymiais šveicarais – pvz., su tuometiniu „Neue Zürcher Zeitung“ vyriausiuoju redaktoriumi H. Dürrenmattu, bet ir su kultūrine organizacija „Pro Helvetia“, kuri padėjo man užmegzti kultūrinius ryšius Šveicarijoje.

– Jūs nuo 1975 m. – mokslinės rašytojo Tomo Manno (Ciurichas) draugijos narys. Kokiu būdu atsidūrėte organizacijos „už soclagerio“ ribų gretose? Ar jo kūryba domino skaitytojus, gyvenusius „anapus“ – Rytų Vokietijoje, Lietuvoje, Tarybų Sąjungoje?

– Ir vienur, ir kitur Tomo Manno kūryba buvo leidžiama dideliais tiražais. O dėl mano narystės tarptautinėje Tomo Manno draugijoje Šveicarijoje galiu pasakyti, jog mane rekomendavo rašytojo žmona Katia Mann. Štai šios draugijos nuolatiniai nariai yra atleidžiami nuo gan aukšto nario mokesčio. Prisipažinsiu – todėl ten pasilikau iki šiolei. Metiniuose draugijos biuleteniuose spausdinamos visos narių pavardės. Šalia mano pavardės figūruoja ne „Litauen“, o „Deutschland“.

– Kaip susipažinote su rašytojo našle Katia? Nepabūgo kviesdama „nežinomą žmogų iš anapus“? Kaip ilgai viešėjote?

– Berlyno Mokslų Akademijos archyvuose ieškojau medžiagos savo nidiškei temai. Vokiečių germanistai man patarė kreiptis ir į rašytojo našlę, esą labai išsilavinusi ir gerai atstovauja savo vyrui. Juk Manno gyvenime Katia buvo dešinioji ranka. Parašiau. Susirašinėjimas išaugo iki bene 40-ies laiškų. Sykį netikėtai Šveicarijoje gyvenanti moteris paklausė lietuvių žurnalisto iš Rytų Berlyno: „Kodėl mane užverčiate lais-kais? Atvažiuokite!“ Ir štai Leonui Stepanauskui atėjo oficialus pakvietimas iš Katios Mann bei jos sūnaus istoriko. Netrukus stovėjau prie jų namo durų Kilchberge netoli Ciuricho, gražioje paežerėje. Širdis virpėjo, juk labai lengvai visa mūsų draugystė galėjo virsti pelenais! Paspaudžiu skambutį; šalia jo buvo lentelė: „Thomas Mann“. Duris atidarė moteris žvilgančiais, nuostabiai sudėtais plaukais ir ne mažiau iškilminga ilga suknia. Tai pati Katia Mann. Ir staiga ji pradėjo juoktis: „Dieve mano, o aš maniau, kad Jūs senas profesorius! Eiva, laukia Jūsų ir mano sūnus Golo...“ Ir prie kavos toks pat sutikimas... O po 30 dienų – „ant kelio“ gražus suvenyras – Tomo Manno raštų rinktinė. Pirmojo tomo tituliniam puslapyje įrašas su dedikacija vokiškai: „Leonui Stepanauskui – rašytojo Tomo Manno rinktinė... Katia Mann“. Buvo ir daugiau frau Katios kvietimų. Pirmasis – 1965 m., kitas, į Tomo Manno 100-ąjį gimimo jubiliejų – 1975 m. Pas-kui palaikiau ryšį ir su kitais Tomo Manno vaikais: Elisabeth, Monika, o ypač su prof. Golo iki pat jo mirties. Atsilankymų Šveicarijoje rezultatas: beveik 500 psl. knyga „Tomas Manas ir Nida“. Net trys laidos (vis papildytos) pasirodė lietuvių kalba, o viena dar ir vokiškai. Jau pirmąją laidą trumpoje recenzijoje šveicarų dienraštis „Neue Zürcher Zeitung“ 1988 m. sausio 29 d. pasitiko tokiais žodžiais: „Lietuva mėgina gaivinti savo senuosius ryšius su Vakaraais. To išraiška ir Vilniuje išleista Leono Stepanausko knyga „Tomas Mannas ir Nida““.

Susitikimas su būsimu Vilties prezidentu

– Ten, Šveicarijoje, beje, susipažinote su diplomatu Stasiu Lozoraičiu, jaunesniuoju?

– Tai būta didelio netikėtumo! Žinoma, buvau girdėjęs apie Stasį Lozoraitį bei jo veiklą. Kartais sovietinė spauda jį paminėdavo ne pačiais geriausiais žodžiais. Ir štai vieną dieną atėjęs į savo darbo vie-

Tai meilė – anapus sienos. Marlena ir Leonas. Berlynas, 1969 m.

tą Tomo Manno archyve (tai Ciuricho universiteto dalis) iš sekretorės išgirstu: „Jūsų tautietis čia buvo. Pasakėme, jog paprastai mūsų archyve dirbate iki darbo dienos pabaigos. Žadėjo ateiti...“ Tą dieną prie savo įvairiais aplankais apkrauto stalo sėdėjau iki 17 val. Niekas manęs nepasigedo. Taigi ramiai susidėjęs užrašėlius ir atsisveikinęs su merginomis leidausi laiptais. Prieangyje pamačiau stovintį už mane šiek tiek aukštesnį vyriškį. Jis prabilo lietuviškai. Kai ir aš panašiai atsakiau, nepažįstamasis ištare: „Sveikinu laisvosios Lietuvos vardu... Stasys...“ Prisipažinsiu, jog man tai buvo nepaprasta staigmena! Ne-

Tokia nenormalybė negalėjo amžiams išlikti...

trukus mes jau ėjome gatvele netoli universiteto. Pasitūlė pakeliui užėti į kavinukę. Ech, iškart suvokiau, kad už tokį susitikimą man galėtų galvą nukirsti. Taip, net ir ten būdamas bijojau. Net ir tolimoje Šveicarijoje persekiojo tokia mintis. O šalia kaip tiksliai pamačiau medžius, kažką panašaus į nedidelį parką ar kapines. Ten mudu ir užsukome. Atsisėdę ant suolo ilgai kalbėjomės. Lozoraitis mane pakvietė jį aplankyti vakare mažame viešbutyje, kuriame jis buvo apsistojęs. Taip ir padariau. Pamačiau, kad tai buvo labai kukli nakvynvietė – taip sakant, ir jis taupiai gyveno. Viena akimirka ryškiai menasi. Tautietis paprašė parodyti, kaip atrodo sovietinis užsienyje gyvenančio piliečio pasas. O juk jis galėjo man jo ir neatiduoti! Savo pasą ištiesiau. Stasys smalsiai jį apžiūrėjo. Kiekvieną lapelį. Lozoraitis taipogi siūlė mane susieti su koku nors lietuviškos spaudos organu. Atsisakiau. Sakiau, kad Lietuvai tarnauju pakankamai. Po to retkarčiais pasimainydavome sveikinimais, žadėjome susitikti per laisvosios Lietuvos prezidento rinkimus. Tokio susitikimo likimas mums, deja, nepadovanojo...

– Fribūre, kur studijavau, susipažinome ir mes. Beje, kas Jus traukė į ultra katalikišką kantoną?

– Mielas kolega... Gerai ir gražiai Patį menu... Ir

daugiau ten buvo lietuvių, tik kad aš buvau nuo lietuvių jų pačių atbaidytas. Prisipažinkite, jog ne vienas iš jūsų galvojo: turbūt ir šis slaptųjų tarnybų atsiųstas... Tai dabar jaučiu klausime: „kodėl... į tą katalikišką kantoną...?“ Gaila, kad nebuvote Lietuvoje, kai neseniai Vilniaus Dailės galerijoje (Chodkevičių rūmuose) buvo pristatyta „Santaros“ leidyklos išleista mano naujausia knyga „Kelionė į rašytojų gyvenimus“. Ją sudarė Anykščių Antano Baranausko ir Antano Vienuolio muziejaus mokslo grupė. Ten sudėtos mano tiek sovietiniais metais, tiek ir dabar skelbtos publikacijos apie mūsų rašytojų studijas bei kitus literatūrinius ryšius Šveicarijoje, Vokietijoje. O juk Jūsų Fribūras ir buvo viena iš tokių vietų. Ten studijavo Vincas Mykolaitis-Putinas bei kiti. Kai Ciuricho universitete filologams susitikime pasakojau apie tokius ryšius, pavyzdžiui, studentą Joną Biliūną jų mokslo šventovėje, tuoj po mano paskaitos vienas klausytojas man ištiesė ranką ir pasakė savo pavardę: Juozas Eretas. Ir kai mes artimiau susipažinome (net ir su jo dukra aktore), aš šiek tiek priartėjau ir prie mūsų literatūros legendos – lemtingos prof. Ereto ir jo studentės, poetės Salomėjos Nėries, meilės... Prisipažinsiu – kai tą pirmąjį kartą važiauvau į Šveicariją naktiniu traukiniu, Ciurichą pasiekiau anksti rytą. Buvau žvėriškai išalkęs. Leidau sau traukinio stotyje suvalgyti dešrelių su bulkute. Girdžiu – prie gretimo stalo taip pat maitinasi keli vyrai, apsirengę kunigiškais rūbais. „Laba diena“, – pasakiau lietuviškai. Jie iškart manim susidomėjo. Iš kur? Pasakysiu – iš VDR, nei šis, nei tas. Ir tariau: „Iš Vilniaus!“ Iškart visas draugiškumas pranyko. Jie baigė valgyti ir; šaltai linktelėję galvomis, nuėjo. Kaip ten bebūtų, viskas paskaitė, kai arbatos laiku buvau Kilchberge, kur mane sutiko Katia Mann...

Išlaisvinę angelą ir demoną, kurie slėpė jo viduje

– Ar manote, jog popkultūros asmenybės David Bowie, Bruce Springsteen, David Hasselhoff 1987–1989 m. turėjo įtakos griaunant Berlyno sieną?

– Be abejo, tačiau daugiausiai prie „sienos“ griovimo prisidėjo ta besisukanti planeta bei istorijos žingsniai... Tokia nenormalybė negalėjo amžiams išlikti...

– Įdomu, kokios pozicijos dėl „atsiskyrimo“ laikėsi bažnyčios (ne tik katalikų, bet ir liuteronų) „šiapus ir anapus“?

– Žinote, aš taip giliai buvau pasinėręs į savo tiesioginį darbą, kad mažai laiko likdavo kur kitur dairytis. Bažnyčios, su kuriomis palaikiau ryšį, laikėsi panašaus principo kaip ir aš. Naudojomės „net ir mažiausia galimybe...“ Vadinamojo socializmo šturmo metu aktyvesnė buvo liuteronų bažnyčia. Pagaliau ji juk ir gimusi iš protestų.

– Ar Leono Stepanausko šeima tikėjosi, kad Berlyno siena kada nors bus nugriauta?

– Taip! Taip! Taip! Kartu su žmona Marlena buvome atmintinai išmokę (ir net į vokiečių kalbą išsivertę) vieną posmą iš mums dovanotos šeimos bičiulio Bernardo Brazdžionio eilių knygos:

*Žus visam pasaulyje komūna,
Stos ir vėl išlaisvintas žmogus.
Neteisybė greit pakyla, greit ir žūna,
Jos nelaimina nei žemė, nei dangus...*

– Ar Leonui Stepanauskui gyvenimas Vokietijoje – palaima, prakeikimas, o gal ir kažkas panašaus į sieną – atsitvėrimą nuo viso ankstesnio gyvenimo ir pan.?

– Turbūt gavau tai, ko nusipelniau, ką ir turiu. Tikrai to žodžio prasme aš dabar turiu likimo dovanotą net dvi tėvynes – iš jų Motina man – Lietuva... Ačiū, mielas kolega Raimundai, kad mane prisiminėte.

– Leonai, aš Jums norėčiau padėkoti už nuostabų pokalbį. Taip pat dėkokime Likimui, kad mudviejų keliai po tiek dešimtmečių vėl netikėtai suėjo. Atsisveikinu neilgam, arba, anot vieno kanadiečio lietuvių spaudos bendradarbio: „Iki pasimatymo čia – ar Karaliaučiuje?“

Pabaiga

PADĖKA
A † A
Inž. TADAS BUKAVECKAS

Mūsų mylimas tėvelis ir senelis mirė 2016 m. rugsėjo 23 d. Palaidotas rugsėjo 30 d. Šv. Kazimiero kapinėse.

Nuoširdžiai dėkojame kun. Gediminui Keršiui, kuris aukojo gedulingas šv. Mišias Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje ir sukalbėjo atsisveikinimo maldas kapinėse. Taip pat dėkojame Ričardui Sokui ir Ninai Saito už ypatingai gražią vargonų ir smuiko muziką.

Esame dėkingi karsto nešėjams. Mūsų gili padėka visiems artimiesiems, draugams ir pažįstamiems, dalyvavusiems atsisveikinime, šv. Mišiose ir palydint a. a. Tada į kapines. Dėkojame už mums pareikštas užuojautas raštu ir žodžiu, už maldas, užprašytas šv. Mišias ir aukas Lituanistikos Tyrimo ir Studijų centrui, Alzhelmer’s Association ir šeimai.

Padėka laidojimo namų direktoriui Don Petkus už rūpestingą patarnavimą.

Liūdinti šeima

Uolaus ir ilgamečio ALIAS nario

A † A
TADO BUKAVECKO

netekus, nuoširdžiai užjaučiame dukrą KRISTINĄ ir anūką JONĄ, dukrą VIKTORIJĄ, sūnų PAULIŲ, jų šeimas ir visus artimuosius.

Amerikos lietuvių Inžinierių ir architektų sąjunga

www.draugas.org/mirties

CHIRURGAI

PETRAS V. KISIELIUS, MD, FACS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
Tel. 331-221-9004

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
Tel. 708-422-8260

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų skausmų gydymas

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

ADVOKATAI

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos susitarus

Remkime
Draugo fondą
www.draugofondas.org

A † A
EDMUNDUI EIDUKUI

mirus, reiškiamo gilią užuojautą jo šeimai, giminėms ir artimiesiems.

Telydi Jus paguoda ir dvasios stiprybė šią sunkią netekties valandą.

Akademinių Skautų sąjungos centro vadija

Mirtis – tai slenkstis, bet ne pabaiga,
Brangiausi žmonės eina ir palieka...
Tačiau nuo jų nusidriekia šviesa,
O atminty gyvi išlieka.

Brangiai mamai

A † A
VINCENTAI PLIOPLIENEI

mirus, telydi dr. AUDRIŲ V. PLIOPLĮ bei artimuosius paguoda ir dvasios stiprybė šią sunkią netekties valandą.

Nuoširdžiai užjaučia

Giedrė ir Žilvinas Venciai

Skaudžią netekties valandą dėl tėvelio

A † A
JONO VASIO

mirties, reiškiamo nuoširdžią užuojautą Lietuvių Fondo tarybos nariui DALIUI VASIUI, jo šeimai ir visiems artimiesiems, giminėms ir draugams.

Telydi Jus paguoda ir dvasios stiprybė.

Lietuvių Fondo taryba ir valdyba

<http://draugokalendarius.org>

ĮVAIRŪS

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Didelė darbo patirtis, minimali anglų kalba, nevairuoja. Gali pakeisti savaitgaliais. Tel. 773-940-5264.

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu rusų ar lietuvių šeimoje. Didelė patirtis. Gali pakeisti bet kurią savaitės dieną. Siūlyti įvairius variantus. Tel. 773-640-3559.

■ Vyras ieško žmonių priežiūros darbo pakeitimų penktadieniais, šeštadieniais, sekmadieniais. Legalūs dokumentai, vairuoja, patirtis, rekomendacijos. Tel. 708-465-6854.

■ Moteris, turinti 20 metų ligonių slaugos darbo patirtį, ieško darbo su gyvenimu. Siūlyti įvairius variantus. Tel. 630-280-1347.

■ Vyras ieško pagyvenusių žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Gali pakeisti, išleisti atostogų. Tel. 630-670-0813.

■ Medikė ieško senų žmonių priežiūros darbo IN, MI, IL valstijose. Patirtis, rekomendacijos, gali išleisti atostogų. Siūlyti įvairius variantus. Tel. 773-280-3421.

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su grįžimu namo, gali prižiūrėti ir vaikus, galimi pakeitimai. Tel. 331-245-5378.

■ Vyresnio amžiaus moteris, legali, turinti patirties, buitinė anglų kalba, nevairuoja, ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Galimi pastovūs pakeitimai. Tel. 630-827-3000.

SKELBIMAI • 773-585-9500

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **Spalio 9 d., sekmadienį, 2 val. p. p.** Nacionalinėje Nekaltojo Prasidėjimo bazilikoje bus aukojamos Padėkos šv. Mišios. Jas atnašaus arkivyskupas Joseph Kurtz. Mišiose dalyvaus apaštalinis nuncijus, arkivyskupas Christophe Pierre. Koncelebrantai: Kauno arkivyskupas Lionginas Virbalas SJ ir Washingtono arkidiecezijos vyskupas Barry Knestout. Dalyvavimas šv. Mišiose nemokamas.

■ **Spalio 9 d., sekmadienį, po šv. Mišių, 12 val. p. p.** Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos salėje vyks Zarasų klubo metinis susirinkimas. Kviečiame narius aktyviai dalyvauti.

■ **Spalio 9 d., sekmadienį, 1 val. p. p.** Pasaulio lietuvių centro, Lietuvių dailės muziejuje, Lemonte, Lietuvos kariuomenės vadas, generolas majoras Jonas Kronkaitis skaitys paskaitą „Lietuvos apsaugos perspektyva grėsmingame pasaulyje“. Lituanistikos tyrimo ir studijų centras kviečia visus dalyvauti.

■ **Lietuvos generalinis konsulas Čikagoje** kviečia visus sirgalius dalyvauti spalio 9 d. vyksiančiame Čikagos maratone ir palaikyti saviškius sirgalių zonoje ties 17 maratono mylia, prie Illinojaus universiteto Čikagoje vakarinėje Halsted gatvės pusėje, šiek tiek į pietus nuo Polk gatvės. Lauksime visų pasipuošusių lietuviškais marškinėliais, kepuraitėmis ir nešinių trispalvėmis.

■ **Spalio 9 d., sekmadienį, 2 val. p. p.** Santa Maria del Popolo koplyčioje (116 N. Lake St., Mundelein, IL 60060) kiekvieno mėnesio antrą sekmadienį yra atnašaujamos lietuviškos šv. Mišios. Maloniai kviečiame visus dalyvauti.

■ **Spalio 13 d., ketvirtadienį, 6 val. v.** Walter Reade Theater (Bruno Walter Auditorium at Lincoln Center for the Performing Arts, 165 W 65th Street, New York, NY 10023) vyks Douglas Gordon filmo apie Joną Meką „I had nowhere to go“ premjera. Filmą taip pat bus rodomas spalio 14 d., penktadienį, 9:15 val. v. Daugiau informacijos paskambinus tel. 212-875-5600.

■ **Spalio 16 d., sekmadienį, 2 val. p. p.** SLA patalpose (307 West 30th St., New York, NY 10001) Tautos fondas maloniai kviečia atvykti į kokteilių maišymo „Mixology“ vakarą. Profesionalus kokteilių meistras Antanas Samkus mokins, kaip gaminti šiuolaikiškus kokteilius. Bus vaisės, malonus bendravimas. Visos surinktos aukos bus skirtos remti ir stiprinti Lietuvos mokyklas bei suteikti stipendijas studentams. Daugiau informacijos paskambinus tel.: 212-868-5860 (Tautos fondas).

■ **Lietuvos Dukterų draugija visus maloniai** kviečia į „Rudens pietus“, kurie vyks spalio 16 d., sekmadienį, po šv. Mišių, 12:30 val. p. p. Pasaulio lietuvių centro pokylių salėje. Lauksime visų atvykstant!

■ **Spalio 16 d., sekmadienį, po 10 val. r.** šv. Mišių, JAV LB Brighton Parko apylinkė Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo parapijos salėje ruošia lietuviškus pietus ir susitikimą su „Misija-Sibiras“ vadovais – Igno Rusilu ir Karoliu Žemaičiu. Svečiai iš Lietuvos papasakos apie Sibiro tremtinių kapų tvarkymą bei organizuojamas keliones į lietuvių tremties vietas. Kviečiame visus dalyvauti. Mašinas prašome statyti kiemelyje rytinėje bažnyčios pusėje, šoninėse gatvėse arba Five Holy Martyrs parapijos aikštėje prie Francisco ir 44-tos gatvės (kad neužstatytų jūsų mašinų vėlesnių Mišių dalyviai).

■ **Spalio 23 d., sekmadienį, 12:30 val. p. p.** Pasaulio lietuvių centro salėje (14911 127th St., Lemont, IL 60439) vyks kasmetiniai organizacijos „Vaiko vartai į mokslą“ rengiami lėšų telkimo „Derliaus pietūs“. Bilietai bus platinami Pal. Jurgio Matulaičio misijos prieangyje prieš ir po šv. Mišių spalio 9 ir 16 dienomis. Stalus galima užsisakyti paskambinus Ritai Venclovienei tel. 630-243-1228 ar Ritonei Rudaitienei tel. 630-257-6451.

■ **Anoniminių alkoholikų (AA) draugijos** susirinkimai lietuvių kalba vyksta PLC konferencijų salėje du kartus per savaitę: sekmadieniais nuo 7 val. v. iki 8 val. v. ir trečiadieniais nuo 8 val. v. iki 9 val. v.

Nuoširdus spaudos rėmėjas **Donatas Januta** iš Oakland, CA, atvyksta į Čikagą dalyvauti metiniame „**Draugo**“ pokylyje **spalio 30 d. sekmadienį, 1 val. p. p.** Kaip ir ankstesniais metais, adv. Januta užsakė visą stalą savo svečiams. Pokylis vyks **Willowbrook Ballroom**. Jūsų laukia šventiniai pietūs, maloni draugija ir nuotaikinga meninė programa. Laukiame ir jūsų. **Tel. 773-585-9500.**

DRAUGAS • 773-585-9500

www.draugas.org

Advokatas
VYTENIS LIETUVNINKAS
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100

Namams pirkti paskolos
duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais.
Kreipkitės į
Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

Pekine karaliaus Lietuvos fotografija

Spalio 10 d. Pekine, Inside-Out dailės muziejuje, atidaroma didžiulė Lietuvos fotografijos paroda „Nelemiami momentai. Kitoks žvilgsnis į Lietuvos fotografiją“. Per tris aukštus išsidėsčiusiose muziejaus salėse spalio 10 – gruodžio 4 dienomis bus pristatoma 20 Lietuvos fotografų, eksponuojama beveik 200 fotografijų. Visas trečiasis aukštas bus skirtas susipažinti su conceptualiausia Vito Luckaus kūrybos dalimi.

Parodą organizuoja Lietuvos fotografų asociacijos Kauno skyrius, Vito Luckaus fotografijos centras, Lietuvos kultūros institutas ir Lietuvos ambasada Kinijos Liaudies Respublikoje. Ją iš dalies finansuoja Lietuvos kultūros taryba ir „China Merchant Group Foundation“.

ELTA info

PASIRUOŠIMAS SAKRAMENTAMS

Pal. J. Matulaičio misijoje, Lemonte

Paskubėkite užsiregistruoti:

Pirmai išpažinčiai ir Komunijai
(9–10 metų vaikams ir vyresniems)

MLM mokiniams pirmą pamoką – **spalio 15 d., šeštadienį, iš karto po pamokų, 1:20 val. p. p.**
arba

spalio 16 d., sekmadienį, po 9 val. r. šv. Mišių
Visi – tėveliai ir vaikai – susitinkame bažnyčios vestibulyje

Vėliau pamokos vyks **po 9 val. r. ir po 11 val. r. Mišių** – galėsite pasirinkti jums patogesnę laiką

Pirma pamoka Sutvirtinimo Sakramentui
(jaunimui nuo 13 metų ir vyresniems)

vyks **spalio 16 d., sekmadienį, po 11 val. r. šv. Mišių**
(susitinkame bažnyčios vestibulyje)

Suaugusiųjų įkrikščioninimo Sakramentams
registruotis:

tel. 630-243-1070 arba el. paštu: **seslaimute@gmail.com**

Kviečiame dalyvauti Beverly Shores Lietuvių klubo METINIAME-ATASKAITINIAME SUSIRINKIME

(Prašymas: būkite pasiruošę siūlyti naujus narius į klubo valdybą ir naujos valdybos rinkimams)

2016 m. spalio 16 d. 2:15 val. p. p.
(po 1 val. p. p. lietuviškų pamaldų)

Susirinkimo vieta: **Beverly Shores Community House**

(Karšti pietūs – 6 dol.)

Klubo nario metinis mokestis – simbolinis (10 dol. asmeniui)

Pirm. Rūta Sidabrienė, tel. 219-512-3493, rutasida@hotmail.com

Sekr. Diana Johns tel. 219-229-5435